

HUMavisen

Fakultetsblad for Humaniora, Aarhus Universitet

Nr. 3. December 1993

I denne brochure fortæller Copy-Dan, at det er "forbudt at tage kopier fra bøger ... uden tilladelse" - men er det nu rigtigt?

Lige lovlig kopiering

Er det tilladt at kopiere en bog? Eller risikerer man "bøder og erstatningsansvar", som Copy-Dan fortæller i deres afbildede brochure. Brochuren råder de studerende til at ringe til blandt

andet Undervisningsministeriet, hvis man er i tvivl. Og det kan være en god ide, for dér får man et helt andet svar.

Alt om den (u)lovlige kopiering, side 3-4-5-6

Otte sider om Sandbjerg

HUMavisen bringer otte sider om Sandbjerg-seminaret, hvor fakultetets langsigtede politik blev lagt i rammer.

Lærer-bemanding og principper for studenteroptaget til næste år var de helt store diskussionss-

pørgsmål. HUMavisen går i dybden og giver sit bud på, hvor mange, der kommer ind på netop dit fag til næste år.

Otte sider om Sandbjerg, side 8-9-10-11-12-13-14-15

SU til 1. årgang

Nu følger der SU-klip med kandidatretten til 1993-årgangen.

Læs også om de nye SU-satser og de forbedringer af SUn, der er på vej

Side 27

Længere fredagsbarer

Nyt forslag til husorden kan forlænge fredagsbaren til lørdag.

Side 7

Sid uroligt!

Og andre gode råd til dig, der sidder på en stol ved et bord med en skærm.

Side 22-23

Legater

Vil du til udlandet? Vil du have et stipendium, et legat, FOA-midler eller et scholarship? Hvis du ikke har fundet pengene til dit udlandsophold, så læs

side 24-25

13-skalaen revideres

Side 27

Sekretærene sidder sikkert

Side 16-17

Bombemænd

Side 34

Bevar åbenheden

Hold fast i åbenheden omkring fakultetets politik, siger den afgående **dekan Steen Busck** i sin sidste side 2 kommentar

Kommentar

Fakultetsrådet har i november vedtaget en ny langtidsplan, der sammenfatter fakultetets politik og fremgangsmåder på alle vigtige områder undtagen et: styrelsesforholdene. Retningslinierne på dette vigtige område er foreløbigt fastlagt i en platform, som blev vedtaget af rådet i april. De vil blive taget op igen i det kommende år, når erfaringerne med den foreløbige ordning er blevet lidt flere.

Mit råd er: bevar åbenheden! Universitetslovens devise er stærk ledelse, men stærk ledelse er åben ledelse. Især på et mangfoldigt fakultet som vort. Fakultetet har mange hjørner. Dets medarbejdere og studerende har ikke tid til at følge ledelsens, dvs. fakultetsrådets, dekanatets og fakultetssekretariatets gøremål i det daglige og skal ikke have det. De har andet og vigtigere at tage sig til. Men de skal heller ikke opfatte ledelsen som en fjern arbitrær magt, hvis dispositioner ligger hen i det dunkle. I samme grad, som de gør det, svækkes ledelsen. Der kan og skal ikke være konsensus om alle dispositioner, men der skal være åbenhed, så flest muligt i det mindste har chancen for at vide, hvad der foregår, og tage stilling til det.

Derfor bliver langtidsplanen sendt ud til

alle medarbejdere. Den ryger forhåbentlig ikke i papirkurven, men ind på en hylde, så man kan tage den frem, når man er i tvivl om fakultetets politik på dette eller hint område. Derfor udgiver fakultetet en Hum-avis, som kan skabe større offentlighed om dets anliggender, end referater og skrivelser til institutterne kan. Derfor har fakultetet installeret et repræsentantskab, som drøfter de vigtigste beslutninger og tager stilling til dem. Det koster alt sammen penge og tid. At sammenkalde så mange mennesker og sende dem til Sandbjerg tre dyrebare dage hvert år er en bekostelig affære både for fakultetet og dets ledelse og for hver enkelt af dem, men investeringen betaler sig. Og derfor er fakultetets sekretariat blevet flyttet væk fra administrationsbygningen og ud på fakultetet. Også sekretariatets døre er åbne. Kig indenfor, hvis jeres vej skulle falde forbi. Der er god kunst på væggene. Det har den kommende dekan og fakultetssekretæren sørget for. De vil, om jeg kender dem ret, også gøre deres bedste for at bevare åbenheden.

Kommentarer og andre debatindlæg til HUMavisen er velkomne.

Deadline, se kolofonen.

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte indlæg og redigere overskrifter af grafiske hensyn.

Lige lovlig kopiering

Det kræver blot et enkelt tryk på kopimaskinens grønne knap at blive kriminel. Østre Landsret har dømt flere universiteter for at kopiere bøger til de studerende. I kampen om millionerne fra kopieringsafgiften, er det uvist om studenterkopieringen er lovlig eller ej, mens undervisningen bliver sorteper

Der er forbudt for universiteter at kopiere bøger og artikler til sine studerende, fastslår en dom i Østre Landsret. Copy-Dan, der forvalter forfatterens rettigheder, mener også, at de studerendes kopiering er ulovlig. Mens kampen om millionerne fortsætter med retssager på højkant, kan lærerne ikke kopiere papirer til sine studerende uden at risikere et erstatningsansvar, den studerende svæver i et juridisk tomrum og får ikke læst sit pensum. Copy-Dan har indledt en storstilet kampagne for at få sine krav igennem. Men staten har den sidste trumf. Den laver loven om.

Copy-Dan er en statslig institution, der skal varetage forfatteres rettigheder og opkræve gebyrer, når deres bøger bliver kopieret. Copy-Dan har i mange år haft faste aftaler med for eksempel gymnasieskolerne om et årligt rammebeløb, der til gengæld gav kopieringen fri på gymnasierne. Efter 10 års forhandlinger uden resultat, er Copy-Dan gået i offensiven for at få en lignende aftale med universiteterne.

Efter dommen i Østre Landsret må Undervisningsministeriet, som forhandler med Copy-Dan, erkende, at en del af kopieringen har været ulovlig. Til gengæld er Copy-Dan og ministeriet uenige om, hvor meget der kopieres,

Taget på fersk gerning? Undervisningsministeriet og Copy-Dan har millioner af kronede grunde til at mene, om det er ulovligt eller ej.

FOTO: Preben Dehtholm

og hvorvidt de studerendes kopiering i det hele taget er ulovlig.

Undervisningsministeriet har nedsat en arbejdsgruppe for at undersøge sagen (i ukendt tempo), mens Kulturministeriet er gået i gang med at revidere loven. Copy-Dan har søsat en annoncekampagne med overskriften "stop ulovlig kopiering".

Men det er stadig uklart, om de studerendes kopiering er ulovlig eller ej.

"Privat brug"

Ifølge ophavsretslovens paragraf 11 er det nemlig tilladt at tage enkelte kopier til privat brug. Men hvad er privat brug?

-Hvis bogen står i pensum eller en lærer opfordrer de studerende til at læse den, så er bogen en del af undervisningen, og dermed kan der ikke være tale om kopiering til privat brug, fastslår administrator Grethe Erskov fra Copy-Dan.

-Men hvis kopieringen sker på eget initiativ, så er der tale om privat brug, også selv om materialet er studierelevant, siger hun.

-Universitetet er jo et offentligt

regi, der leder den studerende hen mod en offentlig eksamen, og det har ikke noget at gøre med det personlige, private brug, som der står anført i loven og i bemærkningerne til loven, da den blev vedtaget i 1961, siger Grethe Erskov, der også er cand. jur.

Specialeskrivende, der af deres vejleder bliver opfordret til at læse bestemte bøger falder ind under denne regel, mener professor Jens Engberg, der er medlem af Copy-Dans bestyrelse.

Men det er Undervisningsministeriet ikke overbevist om. Ministeriet holder fast på, at alle studerendes kopiering er privat. Derfor vil ministeriet heller ikke betale et millionbeløb til Copy-Dan for at få gjort den påståede "ulovlige kopiering" legal.

-Vi fastholder, at privat brug også dækker studiebrug, siger ekspeditionssekretær Erik Metz fra Undervisningsministeriet.

Erik Metz påpeger, at privat brug ikke står i modsætning til enhvermæssig brug.

Fortsættes

Lige lovlig kopiering

Fortsat fra forrige side

-Det er også privat brug, hvis jeg tager nogle enkelte kopier af for eksempel en avisartikel og deler den rundt til nogle kolleger, siger Erik Metz.

Erik Metz mener dog, at det er en omgæelse af reglerne, hvis de studerende producerer regulære klassesæt.

-Det er kun Højesteret, der kan komme med den endelige fortolkning af paragraf 11 om privat kopiering, siger Grethe Erskov, og tilføjer, at Copy-Dan vil ikke arbejde hen imod en retssag, men en politisk afgørelse.

Det er selve fremstillingen, selve kopieringen, der er ulovlig, hvis den sker med en hensigt om at bruge kopierne til andet end rent privat brug.

Grethe Erskov bekræfter, at det vil være lovligt, hvis en historieinteresseret jura-studerende kopierede en historiebog og senere forærede sin kopi til en historiestuderende, der tilfældigvis havde bogen på pensumlisten.

Eksemplet viser også, at Copy-Dan vil få vanskeligt ved at få en studerende dømt for overtrædelse af ophavsretsloven, uanset hvordan retten tolker paragraf 11.

Hverken Copy-Dan eller ministeriet arbejder for en retssag, der kan afgøre tvisten.

-Vi er ikke ude på at tage de studerende som gidsler, og vil gerne undgå en retssag, siger Jens Engberg fra Copy-Dans bestyrelse.

Undervisningen sorteper

Efter Østre Landsrets dom har lærerne fået et problem. De fleste studerende føler ikke, at der er plads i budgettet til at købe hele pensum i boghandelen. Når kopiering er ude af billedet, kan der gå mange uger inden den studerende enten får fat på bogen via

Ham må du ikke kopiere!

Og heller ikke hans bøger - medmindre du betaler kopieringsafgift.

Alle værker er beskyttede indtil 50 år efter forfatterens død. Hitler døde for 48 år siden, og du skal have fat i hans arvinger, hvis du vil kopiere Mein Kampf til andet end privat brug. Copy-Dan fortæller, at man ret beset bør kontakte den tyske pendant til Copy-Dan for at høre om nogen har vedgået arv og gæld efter herr Hitler. En kilde i Copy-Dan mener dog, at man i netop dette tilfælde ikke risikerer at få Copy-Dans jurister på nakken, hvis man lader være.

biblioteket eller en ven. Især hvis der er mange, der gerne vil låne den samme bog. Og det går naturligvis stærkt ud over undervisningen, at et antal af de studerende aldrig har set det materiale, der behandles.

Det har nogle lærere forsøgt at finde en kreativ løsning på.

-I skal læse bogen til mandag. Den står på hylden på biblioteket. Jeg gør opmærksom på, at fotokopiering er ulovligt.

Sådan fremstiller Jens Engberg lærerens dilemma i dag, og mener, at læreren ligeså godt kunne have sagt, at han gerne vil se en udsendelse på mandag, at der står et flot farve-tv i radiobutikken nede på hjørnet, at der er et løst vindue i baggården, og iøvrigt gør opmærksom på, at indbrud er ulovligt.

-Det er selvfølgelig domstolens afgørelse, om læreren har opfordret til ulovligheder, siger Jens Engberg og spørger, om underviserne er villige til at tage den risiko og at lægge ryg og moral til det.

-Jeg synes også, at det må være svært for en lærer at anvende en kollegas eminente værk, for derefter at se, at de studerende kopierer det og dermed undergraver det økonomiske grundlag for udgivelsen, siger Engberg.

Kampen om millionerne

Jens Engberg tror på, at Copy-Dan vinder slaget.

-Jeg tror, at ministeriet giver sig til sidst. Det offentlige pres vil blive stort, og undervisningen risikerer at gå i stå.

Copy-Dan har ansat to journalister til en storstilet annonsekampagne og netop afsluttet en konkurrence om den bedste kunstneriske beskrivelse af den ulovlige kopiering med pæne pengepræmier.

Copy-Dan anslår, at der bliver taget 200 millioner kopier om året og forlanger 20 millioner kroner a conto årligt i første omgang.

-Derefter vil vi begynde at måle, hvor meget der kopieres og kræve afgift ud fra det, fortæller Engberg.

Folkeskolerne betaler 17,5 øre per kopi, men Jens Engberg mener, at afgiften på universitetet bør være større fordi bøgerne udkommer i mindre oplag og derfor er dyrere at fremstille og mere sårbare.

Copy-Dan mener også, at det har et retskrav på kopieringsafgift gennem de sidste ni år, hvilket drejer sig om mellem 200 og 300 millioner kroner. Copy-Dan har hvert år anmeldt kravet. Forhandlingerne med ministeriet har stået på i lige så lang tid.

Jens Engberg ønsker ikke at oplyse, om det er et krav, Copy-Dan vil kunne slække på i forhandlingerne med ministeriet.

§ 11

Af et offentliggjort værk, må enkelte eksemplarer fremstilles til privat brug, men de må ikke udnyttes på anden måde.

Lov om ophavsret til litterære og kunstneriske værker

Fortsættes

Fortsat fra forrige side

Ministeriet har nedsat en arbejdsgruppe, der skal beregne hvor meget, der kopieres på de videregående uddannelsesanstalter. Først derefter vil ministeriet genoptage forhandlingerne med Copy-Dan.

Forlag ramt

Den stigende kopiering gør det stadigt sværere for forlagene at tjene penge på akademiske udgivelser.

-Det er utålelige vilkår for forlagsbranchen, siger Steen Piper, der er direktør for forlaget Hovedland og medlem af Forlæggerforeningens bestyrelse.

-Vi bliver jo ikke tilskyndet til at udgive bøger til universitetsbrug, når vi ved at bøgerne bliver kopieret *en masse*, siger Steen Piper, der selv har oplevet en af sine bøger i et "studenteroplag" på 30 kopierede eksemplarer.

-Det er måske forståeligt nok, at de studerende kopierer, men omkostningerne er langt større end de 50 øre, en kopi koster, siger Piper. Bogen mister i kvalitet, det tager tid at kopiere, og forlagene taber penge og udgiver derfor færre bøger - til skade for den studerende selv, siger forlagsdirektøren.

Billigere bøger

De færreste af sagens parter har tænkt på at gøre bøgerne billigere for de studerende.

De studerendes organisationer har i mange år ment, at udgifter til studiebøger burde være fradragsberettiget på samme måde som det er tilfældet for folk i erhverv.

I Undervisningsministeriet siger man, at det ikke er deres ressortområde. Det vil utvivlsomt også være dyrere for staten at lade studiebøger være fradragsberettigede end at indgå en Copy-Dan aftale.

Heller ikke Jens Engberg fra Copy-Dans bestyrelse vil plædere for sagen.

-Det er ikke Copy-Dans opgave, siger han.

Forlagsbranchen har i mange år kæmpet for at få momsfrataget

bøger, men forlagsdirektør peger også på en mere realistisk måde at gøre bøgerne billigere på.

-Forlagene kan ikke give rabat til universiteterne - det forhindrer en samhandelsaftale. Universiteternes eneste rabatmulighed er ved at købe via boghandlerne, der højst må give 10% rabat, fortæller Steen Piper.

Steen Piper vil ikke afvise muligheden for langt bedre rabatmuligheder, hvis kopieringen blev begrænset eller lovliggjort via en Copy-Dan aftale. Billigere bøger vil i sagens natur også begrænse piratkopieringen.

Ventetiden

Fakultetsrådet har haft sagen oppe og vende. Rådet mener, at den nuværende situation er utilfredsstillende og opfordrer ministeriet til at få afklaret sagen.

Forlagsdirektør Steen Piper mener, at universiteterne bør tage affære.

-Det er kun fordi, at universiteterne er middelalderligt organiseret, at institutternes ledere endnu ikke har grebet ind, mener han.

Det lader heller ikke til, at en kommende retssag vil klare paragrafferne.

Jens Engberg, der er professor på Historie ved Aarhus Universitet, vil heller ikke selv være bussemand og lede efter studerende, der efter Copy-Dans mening overtræder loven.

-Vi vil meget gerne undgå, at det skulle komme til en retssag, siger Engberg. Jeg forstår glimrende, at de studerende kopierer, men det er ikke Copy-Dans skyld, at SUn er for lav.

Tilsyneladende har undervisningsministeriet den bedste trumf i baghånden. Ministeriet er ved at lægge sidste hånd på et forslag til en ny lov om ophavsret, der sandsynligvis vil indeholde en mere specifik paragraf 11.

Kilder i ministeriet anslår, at der kommer et lovforslag i løbet af vintermånederne.

Lovlig kopiering

Det er lovligt at kopiere fra et tidsskrift eller bog, dansk eller udenlandsk

når du har forfatterens tilladelse

Den kan ofte skaffes via forlaget. Forfatter (eller dennes arvinger) og/eller forlag kan forlange et beløb for at give tilladelsen.

hvis forfatteren er død for mere end 50 år siden

Det er for eksempel (dags dato) tilladt at kopiere H.C. Andersens eventyr og Henrik Pontoppidans noveller, men ikke Kaj Munks prædikener, skuespil eller sange. Det er dog ikke tilladt at kopiere Geodætisk Instituts kort uden særlig tilladelse.

når du tager enkelte kopier til privat brug

Du må kopiere samtlige bind af Gyldendals og Politikens Danmarkshistorie, hvis det bare er til din egen private hyggebrug hjemme i lænestolen. Hvis det er til dit historiestudium, er det tilladt ifølge ministeriets opfattelse, men ulovligt ifølge Copy-Dan. Det er dog ikke tilladt at fremstille kopier af edb-programmer til privat brug.

hvis universitetet har en rammeaftale med Copy-Dan

For tiden har universiteterne - i modsætning til gymnasierne - ikke nogen generel aftale med Copy-Dan. Sker det, vil det sandsynligvis blive tilladt at kopiere stort set alt med meget få begrænsninger. Undervisningsministeriet og Copy-Dan forhandler i øjeblikket om en aftale.

Ingen © opyright i Danmark

Loven om ophavsret gælder for alle værker i Danmark. Retten til for eksempel at kopiere til privat brug kan ikke indskrænkes af forfatter eller forlag. Forfatteren kan altså ikke forbyde "gengivelse i enhver form, herunder fotokopiering".

© tegnet har kun betydning i USA.

Mere om kopiering på næste side

30 øre per kopi

I Århus er kampen om kopierne hård. Prisen på en kopi ligger på to tredjedele af prisen i København. Og der bliver ikke kigget over skulderen, når kopieringen går i gang.

-Vi kontrollerer ikke vores kunder, fortæller Bjarne Jensen, der er medejer af kopiforretningen City-Copy i Århus.

-Vi har selvbetjening, og lader kunderne kopiere det, de vil. Hvis en kunde beder os om at foretage kopieringen, stiller vi heller ikke spørgsmål. Det er ofte tale om syv eller ti eksemplarer af en bestemt bog, men vi må gå ud fra, at kunden kopierer i lovligt ærinde, siger Bjarne Jensen.

City Copy er med 30 øre per kopi landets billigste kopiforretning, og det tiltrækker de studerende. De er forretningens primære kundegruppe.

Bjarne Jensen mener, at loven, der stammer fra 1961, er ude af trit med virkeligheden og slet ikke tager hen-

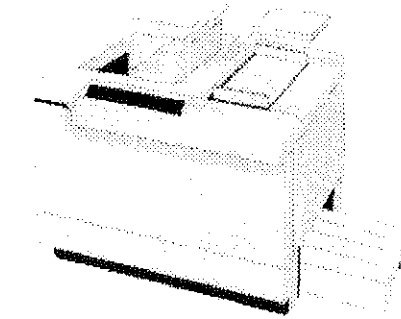
syn til de muligheder, som fotokopimaskinen, båndoptagere og videomaskiner giver.

-Vores advokat har fortalt os, at studerendes kopier er kopier til privat brug, siger Bjarne Jensen.

Bjarne Jensen er derfor tryk ved de mange studieboer, der bliver kopieret i hans butik.

-Det er klart, at hvis du kopierer en bog i tyve eksemplarer og derefter sælger dem til mere end kostprisen, så er det ulovligt. Men det er ikke mit indtryk, at det sker, siger Bjarne Jensen.

-Studerende, der kopierer til hele klassen vil gerne have regningen specificeret, så det kan ses hvad det enkelte sæt af kopier koster. Og hvis

du kopierer til dig selv eller kun modtager kostprisen for kopierne, så er det i orden.

-Vi har da også en håndfuld lærere, der kommer og kopierer uddrag til for eksempel kompendier, som de bruger til undervisningen, fortæller Bjarne Jensen.

Bjarne Jensen har læst Østre Landsrets dom, der forbød tre universiteter at kopiere bøger til et kompendium og sælge dem til de studerende.

-Det er en helt anden problemstilling. Dommen er ikke noget problem for os, siger Bjarne Jensen.

Der bliver taget seks millioner kopier om året i City Copy, og Bjarne Jensen anslår, at mellem 5 og 10% er kopier af bøger.

Hvis aftalen kommer...

Svært at dele pengene

Hvis ministeriet og Copy-Dan indgår en aftale, skal Copy-Dan efter eget udsagn igang med et meget ressourcekrævende arbejde for at finde frem til de forfattere, der skal modtage et vederlag.

-Der har vi en nød at knække, siger Grethe Erskov.

Grethe Erskov mener, at det kan ske ved at Copy-Dan spørger udvalgte studerende, hvilke kopier, universitetet har udleveret til dem og ved at gennemgå kompendier.

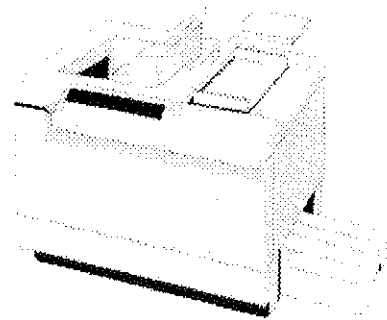
Hun vil dog ikke afvise en ordning, der ligner gymnasiernes. Udvalgte gymnasier rapporterer hvilke værker, de kopierer fra, Copy-Dan ganger tallene op og fordeler pengene derefter. Ordningen vil også være meget billige at administrere for Copy-Dan.

Universitetets lærere er dog ofte

selv forfattere og kan dermed favorisere sig selv, eller kolleger, ved at indberette, at de har taget kopier af egne eller hinandens værker. Det vil i praksis være umuligt at kontrollere dette simple snyderi.

-Vi har kun få gange haft mistanke om misbrug af ordning for gymnasieskolernes vedkommende, siger Grethe Erskov, der ikke regner med, at det vil blive et reelt problem.

Ministeriets arbejdsgruppe er i færd med at beregne hvor meget, der kopieres på universiteterne for at have et forhandlingsgrundlag. I ministeriet kan man ikke oplyse, hvornår arbejdsgruppen er færdig med sit arbejde, ligesom ingen på nuværende tidspunkt ønsker at sætte tal på et ministerielt udspil.

I artiklerne om kopiering har vi fokuseret på skriftlige værker. Der gælder andre regler for fotografier, og der er specielle indskrænkninger angående edb-programmer, kunstværker, gramfonplader m.fl.

Længere fredagsbarer

Længere fredagsbarer. Julefrokoster til den lyse morgen. Adgang for alle til universitetet - også i weekenden. Og mere ansvar til institutlederne. Det Nord-Østre hjørne skal have ny husorden.

Husudvalget for Det Nord-Østre Hjørne er kommet med et forslag til ny husorden for bygningerne mellem Ringgaden og Nørrebrogade. Det vil stort set gøre fakultetet døgnåbent - både for fredagsbarer, møder og biblioteksstudier.

-Det er vist første gang, at brugerne begynder at stille formulerede krav, siger Husudvalgets formand Jørgen Kjaer og tilføjer, at det netop er ideen med det nye husudvalg.

Udvalgets sammensætning er blevet ændret, og nu sidder blandt andet alle institutlederne i udvalget.

Udvalget mødes i januar for at finpudse forslaget, der derefter skal godkendes af Teknisk Forvaltning.

Frihed under ansvar

Udvalget foreslår, at undervisningslokaler er reserveret undervisning frem til, for eksempel, klokken 18.00, hvorefter lokalerne kan benyttes frit af institutterne under institutlederens ansvar.

Institutternes egne lokaler (møderum, fagudvalg, kontorer, kaffestuer m.v.) skal kunne bruges til fester, fagbarer eller julefrokoster både indenfor og udenfor universitetets åbningstid. I begge tilfælde skal den lokale vagtmeister skal dog have besked mindst tre dage i forvejen og navnet på en ansvarshavende person.

Brugerne er selv ansvarlige for oprydningen.

Åbent universitet

I øjeblikket bliver de fleste døre lukket klokken 18.00 og de sidste klokken 21.00. Den nuværende husorden, der er fra 1985, indskærper dog, at alle uden yderdørsnøgle skal forlade bygningerne senest klokken 18.00 og at alle lokaler og læsesale skal være forladt klokken 21.45.

Det vil Jørgen Kjaer gerne have

ændret.

-Alle, der har noget fornuftigt at foretage sig på stedet, bør have mulighed for at komme ind - også om aftenen, siger Jørgen Kjaer.

På længere sigt er det planen, at Det Nord-Østre Hjørne skal have et magnetkort-låsesystem som det kendes fra Trøjborg og EDB-rummet. Foreløbig foreslår udvalget, at alle medlemmer af fagudvalgene får ret til en yderdørnøgle. De såkaldte HOV-nøgler udleveres for tiden kun til studerende med "dokumenteret behov" og tilladelse fra institutlederen og kun for en begrænset periode.

Den ny husorden vil også give lærere og fagudvalg lov til at udsmykke deres kontorer efter behag.

Trøjborg venter

Trøjborg-komplekset er også i gang med at revidere husordenen på samme måde som det Nord-Østre Hjørne.

-Vi har et samarbejdsvilligt vagtpersonale, siger formanden for Husudvalget på Trøjborg, Bo Fibiger.

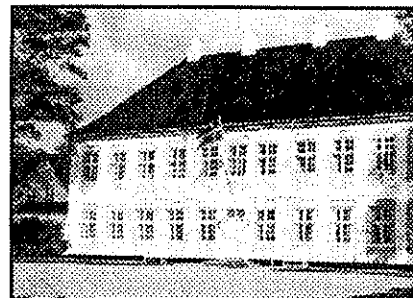
-I praksis administreres der jo heller ikke efter den gamle husorden, siger Fibiger og henviser blandt andet til, at video-redigeringsanlægget på Trøjborg nærmest kører i døgn drift.

-Vi har en masse dyrt udstyr og faciliteter, så det vil da være en meget dårlig investering, hvis vi ikke var åbne hele dagen, mener Fibiger.

Studerende på Trøjborg kan mod et depositum på 200 kr. få et magnetkort til yderdørene hos deres institutleder.

I øjeblikket arbejder et udvalg med deltagere af husudvalgene, byggeudvalgene, fakultetssekretariatet og Teknisk Forvaltning på at trække grænserne for arbejdsfordelingen mellem forvaltningen og fakultetet.

-Jeg foretrækker at vente på at udvalget bliver færdigt, inden vi går i gang med en ny husorden, siger Fibiger.

Sandbjerg Gods

Otte sider om Sandbjerg

Over 60 personer fra Repræsentantskab, Fakultetsråd og fakultetssekretariat (og Deres udsendte) var tre dage på Sandbjerg Gods sidst i oktober måned.

Repræsentantskabet og Fakultetsrådet mødtes for første gang nogensinde for at diskutere fakultetets langsigtede politik.

Repræsentantskabet, der arrangerede seminaret, havde valgt at koncentrere sig om fire store emner; forskning og uddannelsesinitiativer, ph.d. uddannelsen, optagelsesproblematikken og lærer-bemandingen.

HUMavisen koncentrerer sig i dette nummer om de to sidste.

De næste otte sider er helliget resultaterne fra Sandbjerg Gods.

Guldorn fra Sandbjerg

Deres udsendte fik lov til at stemme med en enkelt gang i mødesalen på Sandbjerg. Det var da morgenmads-tidspunktet den sidste morgen skulle fastlægges.

Studerergruppen stemte som den eneste i samlet flok, men det blev kun til en halv sejr. Morgenmaden blev serveret 8.30 i stedet for 8.00.

Flere lærere til store institutter

Fakultet får to håndfulde nye lærere i 1994, og de store fag kan se frem til flere undervisningsassistenter efter revidering af VIP-nøglen.

Fag med over 60 studerende får flere timer til undervisning efter at formelen for beregning af lærer-behovet er ændret. Samtidig giver stigningen i studenter-optag, orlov og pensionering m.v. plads til 10 nye ansættelser til næste år.

Der var flere udførlige forslag på Sandbjerg-seminaret til hvordan lærer-behovet, den såkaldte VIP-nøgle, skulle beregnes. De større fag følte sig forfordelt, fordi antallet af studerende per lærer stiger konstant, når faget har mere end 60 studenterårsværk om året. De store fag mener, at stordriftsfordelene ikke vokser, når instituttet har nået de 60 studerende, og det betyder kort sagt, at jo flere studerende, jo hurtigere skal de ansatte lærere løbe.

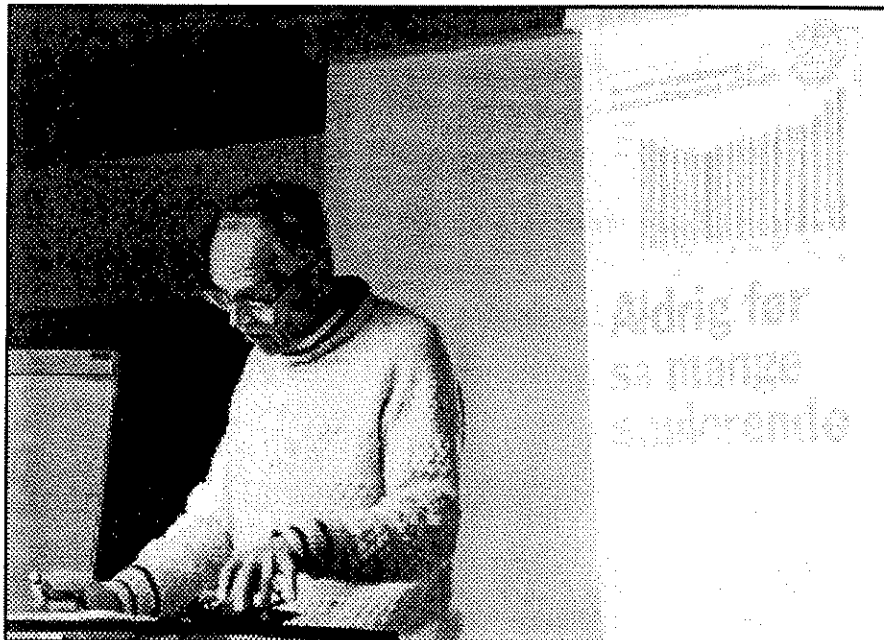
Et fag med 60 årsværk får 7,0 lærerstilling. En fag med 120 årsværk fik efter den gamle nøgle 10,0 stilling og hvis faget ekspanderede op til 180 årsværk, var der plads til 13,0 faste lærere. Den gamle nøgle tildelte faget en ekstra stilling for hvert 20 årsværk over de 60. Det tal bliver nu ændret til 16. Det betyder, at antallet af lærere ved 60, 120 og 180 årsværk nu bliver henholdsvis 7,0, 10,8 og 14,5. Mens et fag med 60 årsværk altså stadig har 8,6 studerende per lærer, har et fag med 180 årsværk nu 12,4 mod tidligere 14.

Den ny beregningsmetode betyder i sig selv flere ansættelser. Det bliver ikke fastansatte lektorer, men derimod undervisningsassistenter.

-Stor vækst i studentertallet er også et stort krav om undervisning. Det er mere fleksibelt at bruge assistenter end fastansatte, sagde Steen Busck på mødet.

-Det binder os, når vi fastansætter folk, og det er optaget endnu for ujævnt til at vi bør gøre i stor stil, mener dekanen.

Dekanen er heller ikke blind for, at ved at ansætte assistenter får fakultetet fire gange så meget undervisning for de samme penge end ved at ansætte lektorer med pligt til også at forske.

Karl-Heinz Westarp på talerstolen under Sandbjerg-seminarets diskussion om ansættelsespolitikken.

FOTO: Preben Dehlholm

Steen Busck lægger dermed op til en fortsættelse af den politik, som fakultetet har ført i det seneste tiår med ikke at fastansætte undervisere for at tage højde for ændringer i studenterøgningen og dermed undgå fyringer af fastansat personale.

Ændringen af nøglen vil koste fakultetet en god kvart million kroner i øgede lønudgifter i forårssemesteret 1994.

Tabt generation

Til gengæld er de eksterne lektorer og undervisningsassistenter, der har været "buffer" i den situation, nu blevet ramt af en ansættelsesbekendtgørelse, der kræver, at en nyansat adjunkts kandidateksamen højst må være otte år gammel.

Fakultetet kan af samme grund forvente, at det bliver forholdsvis svært at få de nye adjunkture besat, fordi de personer, der har kvalificeret

sig gennem løse ansættelser de seneste år, ikke kan søge stillingen. På Sandbjerg-seminaret lød der sågar røster om en "tabt generation".

Højst een ny lærer om året

Fagene står i prioriteret rækkefølge i kø til den næste nyansættelse med det fag, der har flest studerende per lærer øverst. På rådets november-møde blev det slået fast, at den såkaldte studenter-lærer ratio kun beregnes een gang årligt. Det indebærer, at et fag kun kan få een ny stilling om året, også selv om faget har så mange studerende, at det bliver ved med at have den største ratio efter at have fået en ny lærer ansat.

Hvis ratioen blev beregnet efter

Fortsættes

Flere lærere til store institutter (fortat)

Fortsat fra forrige side

hver ansættelse, ville eksempelvis Etnografi rykket ned fra 6. pladsen til 8. pladsen og blandt de første syv ansættelser ville der gå to til henholdsvis Engelsk og Filosofi.

I stedet blev det vedtaget at foreløbigt seks fag, udover de tre nævnte fag er det Æstetisk Kulturarbejde, Nordisk samt Kunsthistorie, alle vil få en ny lærer ansat i 1994.

VIP-nøglen gælder frem til 31. juli 1994.

Foryngelseskuren

Princippet om *foryngelsesadjunkturen* bliver taget op til overvejelse, når de sidste institutter i runden har fået deres adjunktur. Hidtil er et vist antal af de ledige stillinger blevet fordelt efter hvilket institut, der sidst havde foretaget en nyansættelse.

Langt de fleste stillinger blive besat af relativt unge adjunkter jævnfør de nye regler for ansættelser. Der-

med sker der en automatisk foryngelse, når en lektor træder af. Et andet princip kunne være at tildele institutter et foryngelsesadjunktur på baggrund af de ansattes fysiske alder eller kandidatalderen.

Endelig er der mulighed for at lade ældre ansatte træde af eller trappe ned på favorable vilkår.

På Sandbjerg ville dekanen dog ikke love, at institutterne kunne få en ny lærer ind, hvis en ældre lærer gik af før tiden.

Set fra et instituts isolerede synspunkt, betyder det, at en afgået lærer er en mistet lærer.

Jeg kan sagtens se problemet, siger Steen Busck, men det er et eklatant brud med VIP-nøglen, hvis vi per automatik skulle erstatte fratrædelser.

Problemet er ikke at få de ældste ansatte ud, men at få de unge ind, slutter Steen Busck.

Guldkorn fra Sandbjerg

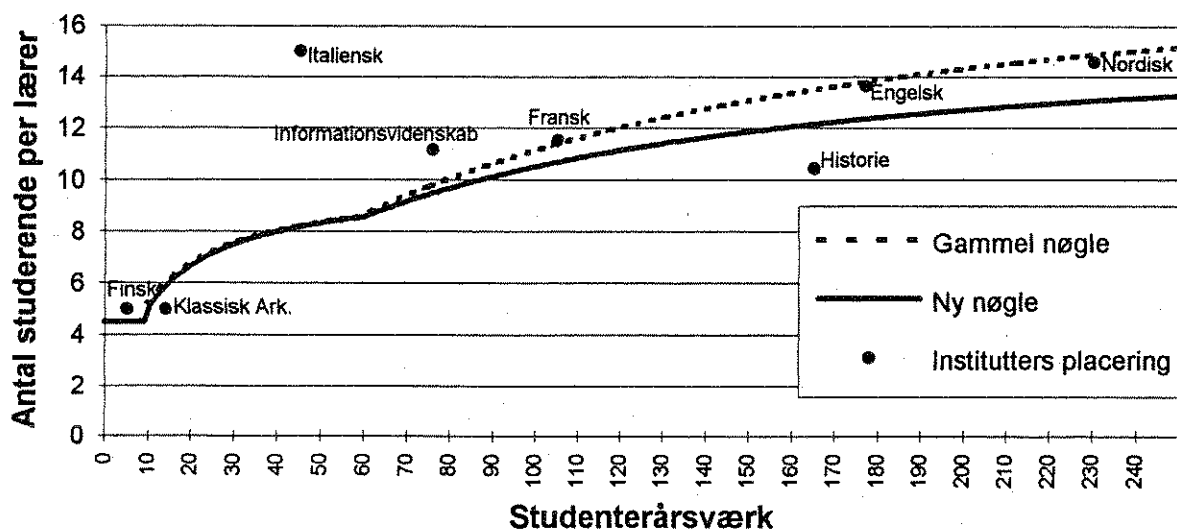
"Vi kan ikke lave helt nye strukturelle rammer for faget historie bare her på stedet. Så blev det da Århus-historie"

Professor i det tyvende århundredes historie, Henning Poulsen, i diskussionen om fagenes strukturelle nyudvikling versus fakultetets ditto.

"Mit forslag er næppe noget akillesæg"

Morten Kyndrup

VIP-nøglen

Den stiplede linje viser den gamle VIP-nøgle, den fuldt optrukne den just vedtagne. Otte institutter er plottet ind i skemaet med antallet af studerende (gennemsnittet af studenterårsværk de sidste to år) per fastansatte lærer. Hvis faget ligger over linjen, skal det have kompensation i form af enten nyansættelser eller undervisningsassistenter. Ændringerne kommer blandt andet Engelsk og Nordisk til gode - de var før lige under linjen, nu kommer de pænt satykket over.

Åben kandidatuddannelse

Nu bliver Den Koordinerede Tilmelding ikke den eneste mulighed for at få en kandidatuddannelse. Som landets sidste fakultet gør Humaniora det nu muligt at tage en fuld kandidatuddannelse via Jysk Åbent Universitet. Studerende frygter betalingsuniversitet ad bagdøren.

Jysk Åbent Universitet (JÅU) kan nu tilbyde en hel humanistisk kandidatuddannelse til sine studerende, og efteruddannelser på overbygningsniveau til alle. Men Studenterrådet er bange for, at JÅU bliver en bagdør med entré til universitetet. Før fakultetsrådets beslutning var Humaniora det eneste fakultet, der kun tilbød bachelor-uddannelser på det åbne universitet.

-Det er en eksotisk begrænsning, vi fjerner, sagde dekan Steen Busck før rådets afstemning.

-Samtidig bliver vi styrket i konkurrencen med de øvrige humanistiske fakulteter, da en århusiansk gymnasielærer nu kan efteruddanne sig her i byen og ikke skal til Odense, argumenterer dekanen.

Betalingsuniversitet ad bagdøren

Studenterrådets Bettina Mogensen kalder det åbne universitet en god ide med dårlige konsekvenser.

-Det vil være uhyre svært at finde en saglig begrundelse for at afvise en ansøger til det ordinære studium, der allerede har fuldført et års studier på det åbne universitet, siger hun.

-Det er klart, at mange af de i år

over 20.000 afviste, må føle sig fristet til at bruge et år eller to på at kvalificere sig via JÅU, mener Bettina Mogensen, der også er studievejleder.

-På den måde bliver der indført regulær brugerbetaling for den første del af studiet, konkluderer hun.

Bestyrelsesformand for JÅU, Jørgen Bang, tror ikke, at betalingsuniversitetet vil snige sig ind efter den ny beslutning.

-Undervisningen tilbydes kun på halv tid, og det betyder, at det tager ti år at få halet en fuld kandidatuddannelse hjem. Det må dreje sig om et mikroskopisk antal mennesker, der har lyst til det, siger han.

-Vi skal heller ikke glemme, at ministeriet ikke lægger op til at skelne mellem åbent og "lukket" universitet på længere sigt, siger Jørgen Bang.

Efteruddannelse

-Det er den eneste mulighed, vi har for at give en ordentlig efteruddannelse til gamle kandidater, siger Jørgen Bang.

JÅU har på Det Humanistiske Fakultet hidtil kun måttet tilbyde grund- og suppleringsuddannelse. Det har tidligere været muligt at deltage i et enkelt seminar via den såkaldte tompladsordning, men den blev delvist skudt i sænk, da tilskuddet til disse ekstra studerende blev fjernet.

-Ser vi lidt frem i tiden, kan vi nu også give et godt tilbud til de studerende, der har forladt universitetet med en bachelor grad og gerne vil fuldføre en hel kandidatuddannelse, siger Bang.

En ny lov om åben uddannelse skal træde i kraft 1. januar 1994. Den er endnu ikke finpudset, men vil sandsynligvis give mulighed for at optage studerende på tompladsordningen, hvis den studerende selv betaler.

Det koster for tiden 2.150 kr. om året at studere på halv tid under JÅU. JÅU bestemmer selv prisen, og Jørgen Bang ser ingen grund til at

den skulle stige. Deltagerbetalingen for tomplads-ordningen vil efter alt dømme komme til at ligge på samme niveau.

Mindre forskning

JÅU køber undervisningen af fakultetet. Men når en lærer lejes ud til det åbne universitet følger der ikke penge med til at han kan forske i lige så lang tid. Det er et problem, fordi undervisning på universitetet principielt er baseret på forskning.

Dekan Steen Busck har foreslået at medregne de JÅU-studerende i den nøgle, der ligger til grund for beregningen af lærerstillinger på de enkelte fag, men det mener Bettina Mogensen ikke løser problemet.

-Alt i alt kommer der jo ikke flere penge ind i systemet, så forskningstiden vil bare blive spredt lidt tyndere ud på alle, siger hun.

Samtidig frygter hun også, at institutterne kan blive fristet til at spekulere i JÅU-undervisning for at opnå flere stillinger. Det er fagene selv, der bestemmer, hvor meget man skal undervise på JÅU, mens det ordinære studentertal jo bestemmes af de rammer, som fakultetsrådet har og sat og den aktuelle studenter-søgning.

Ansvar til studienævnene

Der et dog stadigvæk de faglige studienævn, der skal afgøre, hvor meget undervisning hvert institut ønsker at udbyde på JÅU.

Jysk Åbent Universitet har igennem de seneste år fået lov til at tilbyde større og større dele af en samlet uddannelse, og de studerende har hver gang stemt imod. Det gjorde fakultetsrådets tre studerende også denne gang, mens resten af rådet stemte for. En enkelt TAP undlod dog at stemme.

Kæmpe årgang 1994

Humaniora vil optage over 1000 nye studerende i 1994 og antallet af optagelsesområdet bliver fordoblet. Fire fag får deres helt eget.

1045 studerende får adgang til de humanistiske studier på Aarhus Universitet i 1994. Det er en tredjedel mere end rekordoptaget i 1993 på 781 russere. Samtidig bliver der rokeret rundt på optagelsesområderne, og det kan være signalet til en grundlæggende ændring af optagelsessystemet.

Fakultetsrådet har besluttet at optage 950 studerende plus 10% overbooking, i alt 1045, fra efterårssemesteret 1994. Efter en lang diskussion på Sandbjerg-seminaret, besluttede rådet også at revidere selve optagelsessystemet for 1994, mens en eventuel "revolution" blev udsat til 1995. Flere talte på Sandbjerg for et system, hvor hvert fag var sit eget optagelsesområde, men det stod snart klart, at konsekvenser var uoverskuelige.

Nordisk, brasiliansk og idehistorie flytter optagelsesområde, mens tysk, informationsvidenskab, den nye uddannelse i medievidenskab og, som sædvanlig, musik får deres eget område. Endelig er de tre arkæologiske fag blevet til ét selvstændigt område.

Den gamle Humaniora III's optag blev i år næsten firdoblet, men tiltrak færre 1. prioritets ansøgninger end der var studiepladser. Gruppe III bliver derfor ikke større i 1994.

Kompromis

Ordningen er et kompromis efter Sandbjerg-seminarets diskussion af optagelsessystemet samtidig med at ændringerne har rimeligt overskuelige konsekvenser.

Princippet er, at kapaciteten skal udnyttes på de mindre fag, mens ændringer af optaget blandt de større fag må ske ved rokeringer mellem Hum-grupperne.

Tysk har et stort overskud af lærerkræfter samtidig med, at søgningen til tysk-studiet er stærkt stigende i disse år.

Informationsvidenskab havde relativt få ansøgere og kun 12 kunne klare

Selv om der var mange tal fremme på Sandbjerg, så ville deltagerne have flere tal på bordet, før de turde revolutionere optagelsessystemet.

FOTO: Preben Dehlholm

karakterkravet. Til næste år får faget sit eget område og 30 nye russere. Det samme gør den nye kandidatuddannelse i medievidenskab, der netop er blevet godkendt.

Musik har en konstant kapacitet og fortsætter med at optage 40 studerende og sandsynligvis også med fakultets højeste adgangskvotient.

De tre arkæologiske fag bliver gjort til "Humaniora IV". De tre fag fik i år 73 nye studerende, men vil gerne nøjes med 45 i 1994.

Væksten i studenteroptag falder i enkeltfagsområderne og Humaniora I og II. Samlet havde Humaniora II gruppen ønsket 275 nye studerende, men de kan se frem til 413 inkl. overbooking.

Tallet 950 svarer omtrentlig til det antal studerende, som institutterne tilsammen har meddelt, at de ønsker på langt sigt. Kombineret med ministeriets ønsker om større optag og fakultetets økonomiske situation, bliver det tal til virkelighed allerede i

1994.

Ikke permanent ordning

Vedtagelsen betyder dog ikke, at ordningen også vil gælde for 1995. Sandsynligvis udsender Undervisningsministeriet en ny bekendtgørelse om hele humaniora-området i 1994, og både den og erfaringer fra 1994-optaget kan være anledning til en ny revision af optagelsessystemet.

Sandbjerg-seminarets deltagere efterlyste også flere tal, så konsekvenserne af et nyt optagelsessystem kunne forudses. De oplysninger, som fakultetet i øjeblikket får, fortæller ikke hvor mange af 1. prioritets ansøgerne, der rent faktisk er kommet ind på ønskestudiet, kun hvor mange, der har søgt studiet som 1. prioritet. Det kan heller ikke ses af tallene om ansøgerne søger bestemte grupper af fag. De tal vil sandsynligvis være på bordet næste år, når Sandbjerg igen får humanistisk besøg.

Et bud på optaget 1994

*Revision af optagelsessystemet er en jonglering med mange ubekendte. HUMa-
visen har forsøgt at lave en prognose for optaget 1994 med det nye system.*

HUMavisens prognose er et kvalificeret gæt baseret på de umiddelbart tilgængelige oplysninger udsat for statistisk behandling. Selv om prognosen for de enkelte fag skal altså skal tages med forbehold, så viser udregningerne, at det netop kan være svært at forudsige konsekvenserne af at flytte et fag fra et optagelsesområde til et andet.

Hvis man flyttede Nordisk (tilbage) til gruppe I, sammen med de 108 pladser, som var optaget i 1993, ville det ikke ændre optaget på de øvrige fag i gruppe II. Flyttede man derimod Etnografi ud af gruppe II, ville det få de øvrige gruppe II-fags optag til at falde med 10%.

Mange ubekendte

Prognosen bygger på de tendenser, der var i det gamle optagelsessystem.

Søgemønsteret ændrer sig, når optagelsessystemet ændrer sig. Det tager prognosen ikke højde for.

Det betyder for eksempel, at Informationsvidenskabs grænsekotient for 1994 næsten med sikkerhed er underdrevet. Når faget får sit eget område, vil det utvivlsomt i sig selv trække flere ansøgere til.

Hvis Informationsvidenskab havde været sit eget område i 1993 med samme søgning var kvotienten endt på 9,1, viser en analyse, som Registraturen har foretaget. Analysen fortæller også, at alle de nye områder og enkeltoptag ville have haft en kvotient mellem 9,1 og 9,6 i 1993.

Desuden lukker også Københavns Universitet, der er Aarhus' traditionelle "konkurrent" på det humanistiske område, omkring 500 ekstra, nye studerende ind til næste år, hvilket

også vil påvirke optagelsen.

For mange studerende

Prognosen viser, at rokeringen lader til at virke i retningen af, hvad institutterne rent faktisk har ønsket. Det gælder dog ikke Humaniora II gruppen, der får 413 studerende mod de oprindeligt ønskede 275. Både Etnografi og Litteraturhistorie vil ifølge prognosen få dobbelt så mange studerende som ønsket.

Vi lader tallene stå til næste år.

Prognose for adgangskvotienter 1994

Fag / område	Kvotient 1994 (prognose)	Vedttaget optag 1994 (excl. overbooking)
Hum I	9,1	275
Hum II	9,2	375
Hum III	8,3	105
Musik	9,8	40
Inf.vidsk.	7,3	30
Tysk	9,2	50
Arkæologi	8,7	45
Medievidsk.	???	30

De beregnede adgangskvotienterne for 1994 bygger på samme forudsætninger som prognosen for nyoptaget. Uddannelsen i medievidenskab tilbydes for første gang fra 1994.

Guldkorn fra Sandbjerg

Skal arbejdsløsheden have indflydelse på optaget på de enkelte fag. En debattør henviste til en gammel rapport med ordenene

"Og den rapport nævnte, at p.g.a. de dårlige beskæftigelsesudgifter, så skulle fag som engelsk, dansk osv. helt lukkes og skrottes"

At dømmen efter de spontane og heftige (omend selektive) meningstilkendigelser, så har denne rapport, angiveligt fra 1980'erne, aldrig eksisteret - og vil aldrig komme til at eksistere.

Prognose for optaget 1994

Fag	Optag 1993	Ønsket optag '94	HUMavisen prognose	
			Optag 1994	Ændring 1993-94
(med forbehold)				
HUMANIORA I (1994)				
Italiensk (x)	8	max. 25	3	-63%
Fransk	28	40	25	-11%
Spansk	21	25	22	5%
Engelsk	76	100	107	41%
Historie	79	ca. 80	114	44%
Idehistorie (**)	19	30	32	68%
Humaniora I (1994) i alt	231	300	303	31%
HUMANIORA II (1994)				
Nordisk (*)	108	mindre end 90	116	7%
Kunsthistorie	29	40	33	14%
Dramaturgi	26	30	33	27%
Etnografi	66	50	103	56%
Filosofi	33	35	56	70%
Litteraturhistorie	42	max. 30	72	71%
Humaniora II (1994) i alt	304	275	413	36%
HUMANIORA III (1994)				
Japansk	18	15-20	11	-39%
Lingvistik	19	max. 15	12	-37%
Russisk (x)	24	30	18	-25%
Tjekkisk, serbokroatisk, bulgarsk, polsk, klassisk filologi, kinesisk, indisk, ungarsk, finsk	36	ca. 80	64	78%
Brasiliansk / portugisisk (*) (x)	2	max. 15	11	450%
Humaniora III (1994) i alt	99	ca. 160	116	17%
DE ARKÆOLOGISKE FAG				
Middelalderarkæologi (***)	21	12	18	-14%
Klassisk arkæologi (***)	20	ca. 10	17	-15%
Forhistorisk arkæologi (***)	32	25	15	-53%
De arkæologiske fag i alt	73	ca. 47	50	-32%
ENKELTFAGSOMRÅDER				
Tysk (*)	19		55	189%
Informationsvidenskab (*)	12		33	175%
Medievidenskab (ny)	0		33	-
Musik	45		44	-2%
TOTAL	785		1047	33%

Alle tal, undtagen fagenes ønskede optag, er inklusiv overbooking, der i 1994 vil være 10%. Fagenes ønskede optag stammer fra institutternes oplæg til langtidsplanen. Enkeltfagsoptagelsesområder har fået det optag, de ønskede med den nuværende bemanning. Tallene dækker kun nyoptag på 1. årgang, ikke sidefagsstuderende med undtagelse af Nordisk, hvor tallet 90 inkluderer både sidefagsstuderende og gæstestuderende. Kolonne 3 og 4: Tal i fede typer er de vedtagne optagelsestal, almindelige typer er HUMavisens prognose.

(*) faget var i 1993 placeret i HUM I, (**) faget var i 1993 placeret i HUM II, (***) faget var i 1993 placeret i HUM III, (x) tallene er til dels anslåede

Forudsætninger for prognosen

- * Alle tendenser i ansøgetallet fra perioden 1991-1993 fortsætter, både hvad gælder den samlede ansøgning og det enkelte fag
- * 1. prioritets ansøgere betragtes som repræsentative for den samlede ansøgermasse (hvilket ikke gælder for HUM III i 1993)
- * Ansøgere i 1994 har samme kvotienter som i 1993
- * Ansøgere i 1994 har samme tendens mht KOT-prioritering af forskellige fag som hidtil
- * Variation mellem fordelingen af ansøgers kvotienter er lig nul
- * Ansøgenes kvotienter er normalfordelte
- * Alle tendenser er lineære

Prognosen skal tages med et vist forbehold, især for de fag, der i 1993 tilhørte HUM III gruppen.

Prognosen forudsætter, at de seneste års tendenser i ansøgning og ansøgenes karakterniveau fortsætter. Der er altså ikke taget højde for et pludseligt skift i moden. Det gælder både m.h.t. ansøgenes prioritering af fag og universitet.

Der er 95% sandsynlighed for at prognosen ikke er helt og aldeles ude i skoven. På grund af manglende oplysninger om de enkelte ansøgers karakterer, kender vi ikke den statistiske usikkerhed, selvom beregningen holder sig pænt væk fra skovbrynet. Men den er sandsynligvis omkring ± 5 til 10 personer på hvert fag.

På grund af de meget små tal i Humaniora III gruppen og meget varierede ansøger- og optagelsesmønstre, er tallene herfra de mest usikre. Tre fag; russisk, brasiliansk og italiensk er blevet korrigeret manuelt på grund af ekstreme værdier.

Et helt nyt optagelsessystem?

Skal hvert fag være sit eget optagelsesområde eller vil det kaste institutterne ud i en intern krig om nye studerende?

Et forslag om at alle humanioras fag skulle udgøre sit eget optagelsesområde, det såkaldte enkeltoptag, fik ikke flertal i Repræsentantskabet i denne omgang fordi man var usikker på effekten af en så radikal ændring af systemet.

Enkeltoptag vil lette planlægningen for både institut (kendte holdstørrelser, nemmere skemalægning, læseplan m.v.) og fakultet (budget, lærerbemanding m.v.).

Det vil også gøre det nemmere at lave kvote 2-kriterier, der er skræddersyede til det enkelte fag, og man kunne vælge at fastsætte fagets nyoptag på baggrund af antallet af 1. prioritets ansøgere i de seneste år. På den måde ville flere 1. prioritets ansøgere få deres drømmestudium.

Endelig vil enkeltoptag også forhindre, at ansøgere til spansk kæmpede på karakterer mod ansøgere til historie, som det er tilfældet i dag.

En planlæggeres drøm

Denne *enhver planlæggeres drøm* vil dog hurtigt kunne væltes af andre universiteter. Hvis Odense og København udvider optaget på for eksempel engelsk-studiet kan det ødelægge den århusianske plan for engelsk.

Ministeriet ønsker ikke at lave nogen landsplanlægning, tværtimod ligger det i taxameter-tilskudsordningen, at universiteterne skal konkurrere med hinanden og på den måde blive bedre.

Dekan Steen Busck mener dog, at de regelmæssige møder mellem landets humanistiske dekaner er ansatsen til en frivillig landsplanlægning.

Enkeltoptag vil også betyde at karakterkravet vil svinge endnu mere

end den allerede gør.

Studievejleder og fakultetsrådsmedlem Bettina Mogensén (SR) frygter i den anledning, at med enkeltoptag vil flere blive optaget på deres tredje eller fjerde prioritet med flere frafald til følge, ligesom svingende kvotienter vil "snyde" ansøgerne, der derfor vil prioritere anderledes.

Sværere at skifte studie

Studieskift vil blive vanskeligere med enkeltoptag. Hvis der skulle være "frit studieskift" (fra et hovedfag til et andet) efter et års studier mellem alle humanistiske fag, kan fagene med de laveste kvotienter blive gennemgangsljre for studerende.

-Folk er villige til at tage i kibbutz, på højskole, tage mere eller mindre relevante jobs i hele og halve år for at komme ind på deres ønskefag. Det er klart, at de vil anvende en legal genvej, hvis den findes, siger studievejleder Gert Jørgensen (Studenterrådet).

I dag kan studerende skifte frit inden for eget optagelsesområde eller til et andet område med lavere grænsekvotient, men de nye, stramme SU-regler gør at antallet i realiteten er temmelig lille.

Hundeslagsmålet

Striden kerne er dog, hvordan man skal bestemme sig for hvor stort et optag et bestemt fag må få det følgende år.

-Vi åbner for en Pandoras æske af styringsmekanismer, hvis vi indfører enkeltoptag, sagde Repræsentantskabets formand, Calle Møller (Musik), og tilføjede, at det i givet fald må blive en bevidst politisk styring, der skulle til.

Den problematik blev i debatten døbt *hundeslagsmålet*. Det slagsmål frygtede nogen kunne splitte fakultetet, mens andre mente, at det nødvendige kompromis netop måtte samle fakultetets institutter.

Flere udtrykte ønske om, at fagenes størrelse skal afspejle ansøgernes

ønske. Det er sket i det hidtidige system, da fag med flest ansøgere får relativt flest studerende. Med enkeltoptag vil fagenes nyoptag blive fastlagt for eksempel på basis af de seneste tre års søgning.

Arbejdsløsheden som kriterium

I debatten blev der også spurgt om hvorvidt man skulle tage hensyn til beskæftigelsesudsigterne, og meningerne var delte. Fortalere mente, at det var halsløs gerning at uddanne kandidater til den sikre arbejdsløshed, mens modstanderne påpegede, at der i forvejen ikke er nogen landsplanlægning, og at blandt andet ingeniørerne i dag befolker Arbejdsformidlingen, fordi Haarder i sin tid gav fri adgang på grund af de gode beskæftigelsesudsigter.

De studerende understregede også, at arbejdsløshedsprocenten allerede har sin naturlige effekt på optaget - for eksempel er historie et godt eksempel på at antallet af ansøgere svinger i takt med fagets arbejdsløshed.

Intet slagsmål

I stakken af arbejdsrapporter til Sandbjerg-seminaret lå også samtlige institutters vurdering af langtidsplanen. Kun to fag, Informationsvidenskab og Lingvistik efterlyste et nyt optagelsessystem, mens Tysk foreslog enkeltoptag.

De fleste fag ønsker også et 1994-optag tæt på 1993-optaget.

Det fik dekan Steen Busck til at sige, at han følte, at fagene efterhånden havde fundet et naturligt leje.

Det endte ikke med slagsmål i Sandbjergs mødesal. Repræsentantskabet vedtog den rammerne for den model, der er beskrevet andetsteds i HUMavisen, og overlod det til Planlægningsudvalget at klare detaljerne.

Repræsentantskabet godt fra start

Den humanistiske dekan ville ikke være den stærke leder, som Universitetsloven lagde op til. I stedet blev det 40 mand store Repræsentantskab sat til at lægge de store linjer for fakultetets politik. Og det mener begge parter går rigtig godt.

Som det eneste fakultet trodsede Humaniora ånden i den nye Universitetslov og indførte et Repræsentantskab som højeste uformelle myndighed. Nu har Repræsentantskab for første gang været i rigtig aktion på Sandbjerg-seminaret, hvor den nye langtidsplan blev diskuteret med Fakultetsrådet.

Både fakultetets formelle leder, dekan Steen Busck, og formanden for Repræsentantskabet, Calle Møller, er tilfredse med det unge Repræsentantskab og måden, det har virket på.

HUMavisen har spurgt dem hvorfor.

Flyvende start

-Vi har ikke set det så længe, men foreløbig er jeg godt tilfreds, siger Steen Busck, der især synes, at Sandbjerg-seminaret var udbytterigt.

-Man holdt tungen lige i munden, fandt det rigtige leje og fik en god diskussion, siger dekanen, der gerne vil rose Repræsentantskabet for tilrettelæggelsen af seminaret.

Calle Møller er enig.

-Vi har fået en meget positiv start, siger han.

-Jeg var især glad for det gnidningsløse samarbejde op til seminaret, siger Calle Møller, der havde frygtet konflikter i situationen med to "sideordnede" ledergrupper, nemlig dekanatet og Repræsentantskabets formandskab.

Arbejder sig i form

Calle Møller siger, at de bange anelser blev gjort til skamme.

På Sandbjerg-mødet med både Repræsentantskab og Fakultetsråd til stede, fik vi bevis for at det kan lade

sig gøre at bevæge sig på grænserne mellem de to forsamlings områder, siger han.

-Men selvfølgelig er Repræsentantskabets endelige rolle ikke lagt fast - den er under udvikling, mener Calle Møller.

Mens Repræsentantskabet arbejder sig i form, advarer dekanen mod at overtræde.

-Repræsentantskabet skal blot passe på ikke at holde for mange møder, mener Steen Busck, som anbefaler eet møde per semester.

-Kun de allervigtigste beslutninger bør diskuteres i Repræsentantskabet, som slet ikke skal gå ned i detaljerne. Repræsentantskabet skal ikke være et ekstra fakultetsråd, men netop et forum, der kun beskæftiger sig med generelle spørgsmål.

På Sandbjerg begyndte man at regne på effekten af ændrede formler til beregning af lærerstillingerne fordeling på institutterne. Og det falder uden for Buscks definition af generelle spørgsmål.

-Men da det var gjort klart, at det var Fakultetsrådets ressortområde, så var der også enighed om at lade rådet klare resten, siger Calle Møller, der glæder sig over, at det både viser, at det er legitimt for Repræsentantskabet at blande sig, men også at arbejdsdelingen respekteres.

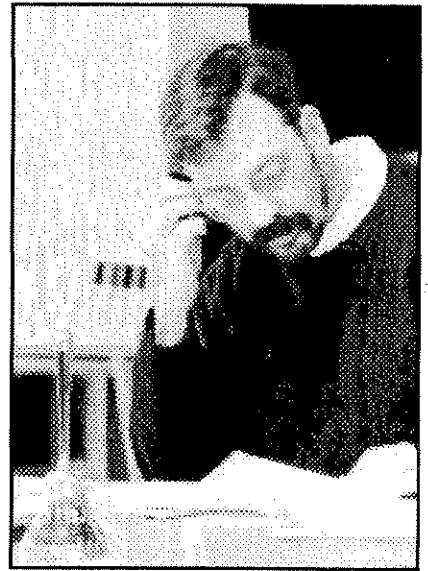
Usynlige grænser

Organisatorisk uenighed mellem Repræsentantskabet og Fakultetsrådet anser både Steen Busck og Calle Møller for at være den værste trussel mod samarbejdet. De understreger begge det vigtige i den gensidige respekt.

-Vi skal undgå for hurtige beslutninger af stor rækkevidde i Fakultetsrådet eller for små beslutninger af et stort Repræsentantskab, siger Calle Møller.

Grænsen mellem de to forsamlinger er usynlig og samtidig så stipt, at den ikke kan sættes i utvetydige vendinger på underskrevet papir. Fakultetets politiske struktur vil for alvor blive sat på spil, hvis Fakultetsrådet i en sag går direkte imod Repræsentantskabets anbefalinger.

-Men det er jo netop også derfor, at vi tager til Sandbjerg sammen, understreger dekanen.

Repræsentantskabets formand, Calle Møller, med formandshlokken på Sandbjerg Gods.

Grænser for vækst

Som et eksempel på grænsedragningen, nævner Steen Busck optagelsessystemet.

Hvis hvert fag bliver gjort til sit eget optagelsesområde, skal man på forhånd fastlægge, hvor mange studerende hvert enkelt fag skal have. Det mener Busck er et job for Fakultetsrådet.

-Repræsentantskabet kan beslutte, at vi skal indføre den form for optagelsessystem, men fordelingen mellem de enkelte fag er i fakultær sammenhæng en detalje, siger Busck.

-Desuden vil der være fare for, at Repræsentantskabet vil underminere sig selv med den slags diskussioner, da alle fagenes repræsentanter jo vil have en klar egeninteresse, siger han, og tilføjer, at hundeslagsmålene hører hjemme i Fakultetsrådet.

Alternativer

På Københavns Universitet har man valgt at lade fakultetets institutledere mødes jævnligt for at have et forum, hvor alle fag er repræsenteret.

-Repræsentanterne i Fakultetsrådet er valgt med omhu og repræsenterer bestemte fag. Man kunne godt forestille sig at Repræsentantskabet om nogle år blev afløst af nogle mindre fora mellem fakultetsrådsmedlemmet og de fag, han eller hun repræsenterer.

-Men foreløbig har vi har brug for den offentlighed omkring vores beslutninger, som det giver at have et repræsentantskab, mener dekanen.

Sikre sekretærer

Ministeriet mener, at Humaniora er overbemandet med TAPere, mens konsulentrapport kraftigt fraråder nedskæringer. Nu garanterer dekanen, at der ikke bliver skåret en eneste sekretær.

TAPs arbejdsfunktioner ved HF er titlen på de 46 sider, der udgør en konsulentrapport, der netop er blevet sendt ud til fakultetets sekretærer og institutledere. På baggrund af rapporten og institutternes vurdering af sin egen TAP-bemanning garanterer dekan Steen Busck, at der ikke vil ske nedskæringer på området. Heller ikke selv om centraladministrationen fjerner tilskuddet til ni årsværk. Og heller ikke hvis den ny TAP-nøgle beregning giver uventede resultater.

46 sekretærer modtog et spørgeskema med 30 spørgsmål om deres arbejdsforhold, men næsten hver fjerde ønskede ikke at medvirke til den anonyme undersøgelse. Og halvdelen af de, der returnerede spørgeskemaet havde ikke svaret på skemaets mest følsomme spørgsmål om de syntes, at arbejdsopgaverne var hensigtsmæssigt fordel. En tredjedel vil heller ikke svare på spørgsmål om samarbejdet med andre sekretærer. Det betyder, at kun 4 ud af 10 adspurgte har svaret på spørgsmålene om arbejdsklima.

Stud. oecon. Ole Møller, der er tilknyttet Århus Kommunes statistik-kontor, har været konsulent på opgaven. Han erkender, at den lille svarprocent er et stort problem.

-Jeg blev i første omgang opfattet som en slags rationaliseringseksper, der var på hugst efter mulige nedskæringer, siger Ole Møller. Men efterhånden lykkedes det os dog at fortælle folk, at vi kun var ude på at beskrive deres arbejde.

Ole Møller tror ikke, at det var en bestemt gruppe af sekretærer, der ikke ville være med i undersøgelsen, eksempelvis en gruppe uden overskud eller ramt af dårligt arbejdsklima. Han mener dog, at de mange mang-

lende svar betyder, at rapportens konklusioner skal tages med et gran salt.

Sekretærerne har ingen grund til at frygte rapportens konklusioner. Den fraråder nemlig enhver form for nedskæringer i sekretær-gruppen, også i tilfælde af institutsammenlægninger. Blandt andet på den baggrund garanterer dekanen, at de nuværende sekretærer beholder deres job.

Centrale årsværk

Fakultetet fik i sin tid ni ekstra TAP-årsværk fra det fælles universitetsordmåde. Det var mens ministeriet kikkede nøje på, hvordan ressourcerne blev anvendt.

Nu risikerer fakultetet, at den centrale administration kræver "sine" årsværk tilbage - og lader arbejdet blive tilbage på fakultetet.

-I dag er det jo universitetet selv, der bestemmer fordelingen af bevillinger og arbejdsopgaver, siger dekan Steen Busck.

Dekanen mener dog, at den risiko skal være fakultetets, ikke sekretærernes.

-Hvis det skulle gå så galt, så må vi finde pengene et andet sted, siger Busck.

Ny TAP-nøgle

Den ny TAP-nøgle, der sandsynligvis kommer til debat på fakultetsrådets møde i december, vil bygge på antallet af studerende, lærere og studienævn ved instituttet med særlig vægt på førstnævnte.

-Det stigende studentertal vil medføre øgede ressourcer til TAP-siden, siger dekan Steen Busck.

Dekanen forventer en lille vækst i TAP-normeringen for 1994 og afviser, at fakultetet er overbemandet.

-Ministeriet ændrede i sin tid reglerne, så vi pludselig kun fik 0,20 TAP-stilling per VIP-stilling i stedet for 0,25. Med et pennestrøg sparede ministeriet penge, og vi blev overbemandet, forklarer Steen Busck.

Selv om de enkelte institutter kan risikere at gå ned i TAP-normering efter den nye nøgle, vil der ikke blive sparet hverken hele eller halve stillinger væk.

-Vi fyrer ikke folk af den grund, fastslår Steen Busck.

Et spørgsmål om TAP

Fakultetet spurgte:

Hvad finder instituttet vil være en passende TAP-bemanning til kontor, biblioteks- m.fl. institutfunktioner inden for en ramme, som ikke afviger væsentligt fra den nuværende (Fakultetet har et overforbrug af TAP)

Institutterne svarede:

- ☛ HK-arbejdet kan ikke klares med mindre
- ☛ Øjeblikkelige TAP-bemanning et minimum
- ☛ En tilfredsstillende løsning kræver en fuldtids-sekretær
- ☛ I lyset af fakultetets begrænsede normering af TAPer vil afdelingen kunne klare sig
- ☛ Acceptabel under de nuværende forhold
- ☛ En nedsættelse vil være katastrofal
- ☛ Aktuelle TAP-bemanning skønnes påkrævet
- ☛ Elementært ufornuftigt at reducere TAP-personalet
- ☛ Ønsker at fastholde nuværende TAP-bemanning
- ☛ Tilfredsstillende sagsbehandling umulig efter beskæringen på TAP-siden
- ☛ Føler os stærkt underbemandede
- ☛ Nuværende bemanning næppe tilstrækkeligt i længden
- ☛ Sekretæren løber meget hurtigt
- ☛ Nuværende bemanning rimelig
- ☛ Vi kan klare os - hverken mere eller mindre
- ☛ Institutet har indstillet sig på at leve med det
- ☛ Sekretariatet fungerer også som informationskontor for hele Trøjborg
- ☛ Nuværende bemanning et absolut minimum
- ☛ Normeringen er for dårlig
- ☛ Absolut minimum
- ☛ TAP-stillinger forudsætning for centerets eksistens
- ☛ Der er et TAP-problem på stedet

Ingen institutter følte sig overbemandet, da fakultetet i meget lidt skjulte vendinger spurgte om institutterne havde lyst til at skære ned på sin stab.

TAP-rapportens konklusioner

Arbejds klimaet

Gennemgående mener sekretærene, at de har stor indflydelse på selve tilrettelæggelsen af deres arbejdsdag, men ikke på omfanget eller arten af arbejdsopgaverne.

Arbejds klimaet er generelt godt, men enkelte steder halter det. Rapporten går dog ikke ind i en regulær undersøgelse af det psykiske arbejdsmiljø.

Hvis vi skulle vurdere arbejdsklimaet, så mener vi, at det må omfatte både TAPere og VIPere, der sammen udgør den arbejdsplads, som vi kalder et institut, siger sekretær Lise Barrit (Musik), der sad i Styregruppen.

Og det følte vi var at gå langt ud over de oprindelige intentioner med denne undersøgelse, siger gruppens formand, fakultetssekretær Ole Jensen.

Rapporten undersøger heller ikke om der er sammenhæng mellem arbejdsklima og fordelingen af arbejdsbyrden.

Der er for få besvarelser til at vi kan få et statistisk holdbart grundlag, forklarer Ole Møller.

Arbejdsfordelingen

Rapporten fortæller at den typiske sekretær bruger halvdelen af sin tid på bestyrelses- og studienævnssarbejde. Den anden halvdel går med udvalgsarbejde, Jysk Åbent Universitet, bibliotek, telefonekspedition og lokaleadministration m.m.

Knap hver tredje sekretær vil gerne have en regulær arbejdsbeskrivelse eller prioriteringsliste. Ikke fordi, at sekretærene er i tvivl om hvad de skal lave, men for at kunne afvise en VIP, der insisterer på at få udført decideret manuskriptarbejde.

Fakultetet er nu på vej med en standardbeskrivelse af sekretærstillingen.

En stor del af arbejdstiden foregår ved terminalen, og rapporten konkluderer, at edb-udstyret ikke bliver brugt optimalt, først og fremmest fordi sekretærene ikke har tid at følge op på det, de lærer på kurserne. På den anden side ønsker man også nemmere adgang til universitetets centrale databaser.

Sekretærene så gerne en hurtigere teknisk support, når maskinerne ikke lyster. Flere lokale superbrugere kunne være en løsning, hedder det i rapporten.

God kommunikation

Fakultetet består af små enheder, og det betyder, at den daglige kommunikation er mundtlig og oftest foregår ved personlig kontakt. Sekretærene bliver ofte instituttets informationscentral, fordi alle oplysninger har været omkring sekretariatet.

Til gengæld er de meget få sekretariater, der har åbent hele dagen. Enkelte steder er der kun åbent to timer om dagen.

Rapporten fortæller, at telefonen beskrives som en paria af sekretærene, der bliver stressede af de hyp-

pige afbrydelser. Enkelte efterlyser endda, at telefonomstillingen skal være bedre til at holde opkald ude og/eller henviser til andre.

Langt til fakultetet

Til gengæld er der knas på ledningen til fakultetssekretariatet. Mange klager over lange behandlingstider, og mangelfulde svar, der kommer i sidste øjeblik. Fakultetet kommer derfor til at fremstå "som en fjernliggende institution, hvor beslutninger tages og trækkes ned over på hovedet på folk".

Det er vi selvfølgelig lydhøre overfor, siger fakultetssekretær Ole Jensen, der

håber at sekretariatets flytning hjælper lidt.

Vi holder også små "workshops" og et stort årligt møde, næste gang i januar, hvor vi inviterer TAPerne til en diskussion af arbejdsforholdene. Men vi kommer jo nok ikke uden om, at fakultet og institut er og forbliver adskilte funktioner.

Enkelte sekretærer ser dog ikke noget problem, og har fundet en udvej, som Ole Jensen meget gerne anbefaler. Hvis de ønsker information fra fakultetet, så ringer de.

Igen i 1994 vil den internationale Kulturuge i dagene 14.-19. marts bringe budet om forår, lys og forandring til Aarhus Universitet.

Kulturugens formål er at synliggøre den internationale dimension på universitetet på en vedkommende, alsidig og engagerende måde.

Her ligger en opfordring til alle, såvel ansatte som studerende, til at bryde grænser - bl.a. ved at bevæge sig udenfor eget institut og opdage, hvad der sker andre steder.

Skift de vanlige faglige og kulturelle briller ud med et par nye. Beskæftig dig med det anderledes og fremmede, og lad dig overraske af inspirerende alternativer til dit eget fag og forestillingsverden.

Kulturugen vil byde på et væld af internationale og tværfagligt prægede aktiviteter. Konkrete ideer er f.eks. foredrag, koncerter, film, workshops, drama, debatter og en afsluttende fest for hele universitetet.

Alle de gode intentioner kan imidlertid ikke gøre det alene, så er du interesseret og parat til at give et nap med - stort eller lille - så kontakt:

IKU-koordinator
Charlotte Jensen
c/o International Student Centre
Niels Juelsgade 84
Tlf 89421799

Universitetet skal dele kaserne

På trods af anklager om både "svindel" og "skinproces" tyder alt på, at universitetet får Langelandsgades Kaserne.

Den århusianske magistrat har indstillet, at Aarhus Universitet får lov til at leje Langelandsgades Kaserne. En mindre del af kaserne bliver dog reserveret andre formål. Magistratens indstilling er ikke overraskende, men privatpersoner, der deltog i kommunens opfordring om at komme med forslag til anvendelsen af kaserne, kalder sagen en skinproces, og en byrådspolitiker kalder forløbet for svindel.

Den sidste soldat rykker ud af kaserne til nytår. Derfor vil Århus Kommune gerne have afgjort kaserneens skæbne hurtigst muligt. Kommunen er dog stadig fristet af Stanley Kubricks tilbud om at optage en film på kasernearealet.

-Vi har rykket Kubrick for at få at vide om han stadig er interesseret, siger kontorchef Erich Lange fra kommunens økonomiske forvaltning.

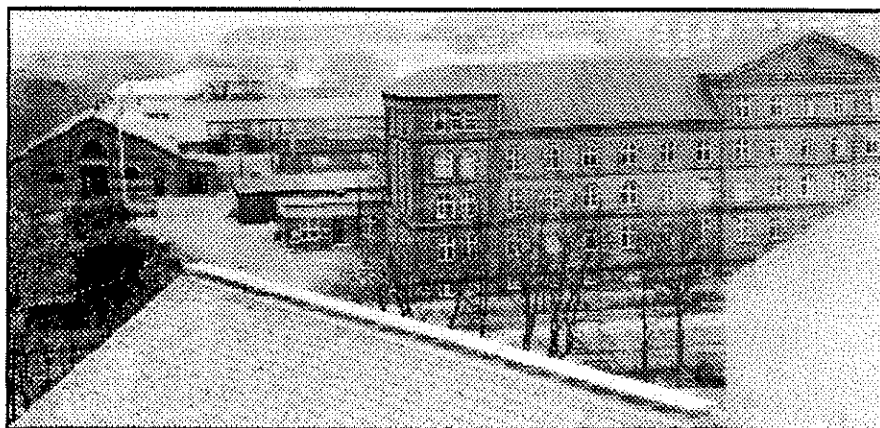
Kommunen har endnu ikke fået noget svar, og i magistratens indstilling hedder det, at enhver aftale må vige for eventuelle filmoptagelser.

Politisk flertal for universitetet

Magistraten, de forsamlede rådmænd og borgmesteren, siger i sin indstilling, at der er "god sammenhæng mellem universitetets planer om at flytte æstetiske og musiske fag til kaserne og ønsket om at ridehuset også anvendes til kulturelle formål. Det vil kunne skabe synenergisme og en positiv grobund for samarbejde".

I sit forslag har universitetet netop slået på, at pladsforholdene var trange på Trøjborg og Musik. Universitetet foreslår at flytte Musik og alle Trøjborg-fagene undtagen Romansk over på kaserne.

Kommunen vil også få en pæn lejeindtægt fra universitetet. Det kan kommunen ikke forvente, hvis kaserne blev brugt til underholdende, kul-

Alt tyder på, at de æstetiske fag og Musik kan se frem til at skulle bebo kaserne - sammen med kunstneriske naboer.

FOTO: Preben Dehlholm

turelle formål. På længere sigt er det planen, at universitetet skal købe kasernebygningerne.

Endelig anerkender indstillingen universitetets pladsbehov og erkender, at universitetet har en "berettiget forventning" om at kunne overtage arealet.

Magistratens anbefaling viser, at der er klart flertal for at kaserne bliver en del af universitetets område.

Militære og kunstneriske naboer

Universitetet får et kunstnerværksted og "ungdomskultur" som nabo i et af husene, mens det militære islet ikke helt forsvinder, da Soldaterforeningen får nogle lokaler og Hjemmeværnet sygestalden.

Det store ridehus skal bruges til teater eller andre kulturelle formål. Det bliver dog ikke en konkurrent til navnebroderen ved Rådhuspladsen. Kommunen vurderer, at der er for mange boliger i nærheden til, at der skal være rytmisk musik i kaserneens ridehus.

Et kommunalt notat fra juni, mens projektet stadig var i idefasen understreger, at kaserne ikke skal bruges til private eller halvprivate aktiviteter "såsom Forskerparken".

Skinproces og svindel

Men ikke alle mener, at kommunen har handlet rigtigt i sagen.

Dan Brochdorff, der selv havde

foreslået et veteranbilmuseum på kaserne, har i Århus Stiftstidende kaldt kaserne-sagen en skinproces. Universitetet havde på forhånd fået tilsagn om at få kaserne, mener han.

Rådmand Thorkild Ibsen (SF), har kaldt proceduren for "svindel". Hans partifæller bruger et andet ordvalg, men kritiserer, at kommunen havde indbudt offentligheden til at komme med forslag, hvorefter embedsmændene valgte at koncentrere sig om universitetets forslag blandt de 51 indkomne bud.

Det har hele tiden været meningen, at kasernearealet skulle overdrages til universitetet, når militæret rykkede ud. Det står i den gældende kommuneplan, og det har der stået siden 1960'erne. Imidlertidig besluttede Århus Byråd, at bygningerne skulle bevares, hvilket gav nye muligheder.

I foråret annoncerede kommunen efter gode forslag til anvendelse af kaserne, og universitetet lod C. F. Møllers Tegnesteue skitsere et forslag, der kom til konkurrere med 50 meget forskellige forslag.

Efter de mange indvendinger, er sagen nu gået i udvalg.

Bjarne Ørum (RV), der er formand for økonomiudvalget, som sagen sorterer under, kunne derefter berolige Stiftstidendes læsere med, at den politiske fase først lige er startet, og at forslagsstillerne kan få foretræde for udvalget.

På Rådhuset regner man med, at sagen først kommer til endelig behandling efter nytår.

Med overheaden under armen

Mens uenigheden om hvem, der skal reparere og betale for fakultetets overheadprojektorer står på, bliver der færre og færre funktionsdygtige projektorer. I mellemtiden går lærerne med overheaden under armen.

17 undervisningslokaler i Det Nord-Østre Hjørne mangler en overheadprojektor. Der er heller ikke kommet nye projektorer til, når de gamle er gået i stykker. Lokalerne bruges både af Humaniora, Teologi og Samfundsvidenskaberne - og de kan ikke blive enige om, hvem der skal betale for reparationer og nyanskaffelser.

-Det er jo meget utilfredsstillende, siger Husudvalgets formand, Jørgen Kjaer, der nu vil lægge ekstra pres på

for at få en løsning på problemet.

AV-udvalget mener principielt, at der skal være en projektor i hvert undervisningslokale. Udvalget vil købe 15 nye projektorer i 1994, men de skal fylde hullerne andre steder på fakultetet. Det Nord-Østre Hjørne får ikke nogen.

-Vi har gjort vores på det område, siger Bo Fibiger, der er formand for AV-udvalget. For fire år siden indkøbte vi otte projektorer til Det Nord-Østre Hjørne. Nu må de andre fakul-

teter gå ind.

Mange lærere forventer, at der er en projektor til stede, og hvis den mangler, henter man den nærmeste. Og dermed er den semesterlige overhead-stafet i gang.

Pres på elektronikken

-Vi har svært nok i forvejen ved at holde trit med efterspørgslen, siger Bo Fibiger.

-Halvdelen af de 528.000 kr., som vi søger om i 1994, vil gå til at købe udstyr, så vi kan komme op på et niveau, der kan følge med den nuværende efterspørgsel, siger Fibiger, der mener, at fakultetet på det elektroniske område lider af et efterslæb.

Det er især TV/video, der bliver mere og mere søgt.

Et andet ønske er overheadens afløser; en computer med udstyr, der kan blæse skærmen op på et lærred. Men det bliver der ikke søgt penge til foreløbig.

-Det bliver næppe før årtusindeskiftet, forudsiger Bo Fibiger.

Fibiger anbefaler, at man for fremtiden i forbindelse med nye byggeprojekter også medregner udgifterne til AV-udstyr i de nye lokaler i budgettet.

-Alene tilbygningerne på Moesgård vil koste 100.000 kr. i udstyr og på Trøjborg mindst 40.000, siger han.

De sidste par år har udvalget haft omkring 100.000 kr. at gøre godt med.

Fakultetets årsregnskab

Minus 3,7 millioner

Fakultetet slutter 1993 med et underskud på omkring 2 millioner, men det reelle tal er 3,7 million kroner. Fakultetet klarer sig foreløbig på lånte penge og ser frem til indtægterne fra næste års store studenteroptag.

Trods millionunderskuddet er der penge nok i fakultetets kasse. Fakultetets konto er nemlig også sparekasse for institutternes opsparing, og det løber op i en million. Samtidig er de cirka 700.000 kroner til kvalitet i undervisningen ikke blevet anvendt til formålet. Hvis det var et krav, at puljen skulle bruges inden nytår og institutterne trak deres opsparing ud, ville underskuddet blive på 3,7 million kroner.

En række budgetjusteringer og en overenskomst, der blev dyrere end forventet har trukket underskuddet fra det oprindeligt budgetterede underskud på cirka 1,3 million ned til 2,5 million i maj måned og nu altså til 3,7 million.

Undover institutternes indestående, har Humaniora lånt penge af Sam-

fundsvidenskaberne for at få det til at løbe rundt.

De lokale overenskomstforhandlinger om cheflønspuljen er endnu ikke begyndt, men når de er kommet i orden skal fakultetet betale lønstigningerne med virkning fra 1. april 1993 og fremefter på een gang.

I den modsatte retning trækker de ventede indtægter fra det ekstraordinære optag på 100 studerende i dette efterår. Det løber sandsynligvis op i trekvart million.

Fakultetets ledelse finder dog ikke underskuddet alarmerende.

Optaget af nye studerende bliver forøget med en tredjedel til næste år. Når 94-årgangen består sine eksamener, begynder taxameter-tilskuddet for alvor at klikke i fakultetets kasse.

Rettelse

Forskningsprofessorer

Vi skrev i sidste nummer, at en ny stillingstype, forskningsprofessoratet, skal besættes eksternt. Det er kun delvist rigtigt. Det gælder kun, hvis ansøgeren i forvejen er professor. *Lektorer* kan altså udmærket søge stillingen selv om de er ansat ved den institution, der opretter et forskningsprofessorat.

Om forkortelsen ph.d.

Af Mette Kunøe

Lektor, afdelingsleder, Nordisk
Medlem af Dansk Sprognævn

I *Information&debat* 1993/8 har rektor Henning Lehmann en artikel om stavningen af den nye titel ph.d., der afløser betegnelsen licentiat. Den har redaktøren af *HUMavisen* bedt mig kommentere, hvilket jeg gør med glæde.

Dansk Sprognævn har i sit tidskrift *Nyt fra Sprognævnet* både i 1992/3 og 1993/1 (på foranledning af undertegnede) argumenteret for, at titlen på dansk staves *ph.d.* - bøjet sådan: *en ph.d., ph.d.en, flere ph.d.er, ph.d.erne*, udtalt med danske bogstavnavne *pe-hå-de*. I sammensætninger bruges bindestreg: *ph.d.-studerende, ph.d.-graden* etc.

Sprognævnet anbefaler altså, at

graden skrives med små bogstaver, ligesom andre danske akademiske titler *cand.mag., dr.phil.*, der også stammer fra latin. Det forhindrer naturligvis ikke, at forkortelsen i overensstemmelse med de engelske retskrivningsregler skrives *Ph.D.* (eller *PhD*), når den bruges i en engelsk tekst.

Dette enkle forslag tager rektor under ukærlig behandling. Først skriver han - fejlagtigt - om titlens oprindelse, at "bogstaverne står for "Doctor of Philosophy"", og altså skulle stå for engelske ord, ikke for latinske. Men det er forkert, hvad man jo hurtigt kan se af ordenes rækkefølge. Også på engelsk er det en forkortelse af det latinske *Philosophiae Doctor*.

Så skriver han, at i de engelsktalende lande bruges forkortelserne "Ph.D." med punktummer, hvis man

er traditionalist, og "PhD" uden punktummer, hvis man er up-to-date. Og til slut anbefaler han, "at vi på Aarhus Universitet bruger formen "Ph.D." på dansk og "PhD", når vi skriver på engelsk." Sikken logik! Vi skal altså te os som engelske traditionalister, når vi skriver på dansk, og som engelske up-to-date'ere, når vi skriver på engelsk!

Jeg synes tværtimod, at vi skal holde fast i Sprognævnets forslag. Vi har en lang tradition for at skære fremmedord lidt til, så de kan gå ind i vores sprogsystem - en *file* bliver til en *fil*, *milieu* bliver til *miljø*. Vi udtaler de fremmede forkortelser *pc, lp* og *wc* med danske bogstavnavne. Så, kære læser, sig du bare på dansk *pe-hå-de* uden at brække tungen, og skriv på dansk *ph.d.*!

Nyt gear på rengøringen

Af Ernst Nielsen

Bygningsforvalter,
Teknisk Forvaltning

Med henvisning til sidste nummer af *HUMavisen* vil vi i Teknisk Forvaltning gerne orientere om den igangværende omlægning af rengøringen.

Med baggrund i en del klager m.v. fra forskellig side over rengøringen, besluttede vi at tage denne funktion op til en nærmere vurdering. Efter en del overvejelser måtte vi nok erkende, at vi ikke har været professionelle nok på dette område, og vores organisation ikke gearret til opgaven. Uanset om vi selv fortsat optræder som entreprenør på rengøringsområdet har vi behov for en organisation til at varetage rengøringsfunktionen, herunder at beskrive rengøringens omfang med henblik på at afprøve effektiviteten gennem udbud i overensstemmelse med Finansministeriets udliciterings-

cirkulære.

Vi engagerede en konsulent med stor erfaring og indsigt i institutionsrengøring og opgaven var: En moderne institutionsrengøring med klart beskrevne opgaver og arbejdsfordelinger, udført efter tidssvarende systemer med godt materiel. Rengøringsniveauet skal ligge på linie med hvad der udføres af seriøse rengøringselskaber.

Opstarten fandt sted på Biologi i marts/april 1993, Kemi i maj/juni, på Trøjborg i sep/okt, Hovedbygningen og NØ hjørne er under omlægning netop nu og forventet afsluttet omkring årsskiftet 93-94.

Efter en indkøringsperiode har vi erfaring for, at både rengøringspersonale og brugere er glade for omlægningen. På længere sigt vil uddannelse af tilsyn og assistenter også få et løft.

Humanist genvalgt til Konsistorium

De studerendes tre medlemmer i Konsistorium blev igen fordelt med to til Studenterrådet og en til Moderate Studenter ved valget den 25. november.

Thomas Jeppesen (Litteraturhistorie) blev genvalgt med 145 personlige stemmer ud af HUM-listens 1.167.

Studenterrådet fik i alt 3.297 stemmer, og det gav også plads til Studenterrådets formand, Sebastian Frische.

De Moderate Studerende fik 1.355 stemmer og den moderate økonomistuderende Jens Lundsgaard Jørgensen fortsætter dermed i Konsistorium.

Stemmeprocenten blev i alt 27,7 %, hvilket er på linje med de seneste års stemmeprocent.

Skal HUMavisen fortsætte?

HUMavisens skæbne afgøres på fakultetsrådsmødet mandag den 13. december.

På mandag bliver det afgjort om du sidder med det sidste nummer af HUMavisen i hånden. Da fakultetsrådet i foråret besluttede, at fakultetet skulle have sit eget blad, var det på prøve for resten af kalenderåret. Nu skal det afgøres, om avisen skal være et fast indslag i det fakultære liv.

HUMavisen blev født for at forbedre kommunikationen mellem fakultet og institutternes ansatte og studerende, da fakultetsrådet med den ny Universitetslov blev reduceret fra 35 til 15 mand i foråret.

Det er HUMavisens opgave at informere om de væsentlige sider af fakultetets politik og prøve at skabe bred debat omkring den. Samtidig er det også målet med HUMavisen, at den skal binde et fysisk meget spredt og fagligt meget bredt fakultet lidt tættere sammen.

3.000 eksemplarer af en HUMavis koster alt i alt mellem 18.000 og 25.000 kroner.

HUMavisens redaktion vil gerne opfordre alle til at give deres fakultetsrådsmedlem et praj om deres syn på sagen. Redaktøren tager også gerne imod både ris og ros, gode forslag, dumme spørgsmål og skæve ideer.

FOTO: Rikke Mounsten

Ris eller ros?! Redaktøren i færd med en kritisk gennemgang af forrige nummer.

Nepotismens spøgelse

Århusiansk nepotisme lever videre i Dansk Magisterforenings fagblad for universitetssektoren, *Universitetslæreren*.

I en helsides artikel i oktober-nummeret omtaler bladet sagen om den ubesatte stilling som professor ved litteraturhistorie. Artiklen bygger på "kilder, der har fulgt sagen på nærmeste hold", "rygter" og "onde tunger" og anvender artiklen igennem udråbstegn, hvilket er usædvanligt for den beskrivende journalistik.

Dekan Steen Busck har i samme nummer af bladet protesteret over

måden, som *Universitetslæreren* beskriver sagen på, og giver samtidig sin version af det samlede forløb.

Artiklens tone insinuerer, at der kan være tale om forsøg på nepotisme, men hævder alligevel, at de tre medlemmer af bedømmelsesudvalget "gjorde besættelsen af et professorat til en magtkamp og ikke en faglig indstilling". *Universitetslæreren* fortæller også, at udvalgets indstilling skal have en "en passende saglig form".

Senere refereres "onde tunger" for at mene, at fakultetsrådet var "med-

virkende gennem sit passivitet", og på trods af at artiklen hævder, at udvalget ikke leverede en faglig indstilling, spørger den om, hvorfor dekan og fakultetsråd ikke valgte at ansætte en ansøger på dette grundlag.

I sin kommentar til *Universitetslæreren* understreger Steen Busck, at da fakultetsrådet diskuterede et nyt opslag af stillingen, fandt rådet, "at presseomtalen af denne type" ikke skulle indvirke på rådets beslutninger. Rådet valgte derefter, at udsætte nyopslag til efteråret 1995.

Mellem stolen og skærmen

Både stolen og computeren er kommet for at blive. Så det gælder om at bruge dem rigtigt. Uanset om man bruger dem halvdags, heldags eller kun, når det er uundgåeligt.

Der findes en række pjecer, især fra HK, om hvordan man kan tackle skærmarbejdet. HUMavisen har fundet de bedste råd.

Lokalet

Plads nok

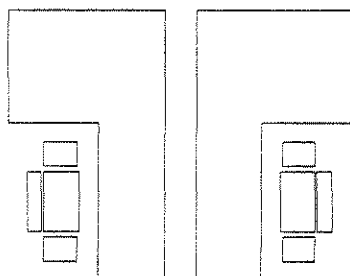
så du nemt kan komme omkring og skifte siddestilling

Ingen kabler

til at falde i og flette ben med

Telefonen inden for rækkevidde

så du ikke skal dreje eller vride kroppen, når den pludselig ringer (igen)

Lyset

Dagslyset kommer ind fra siden

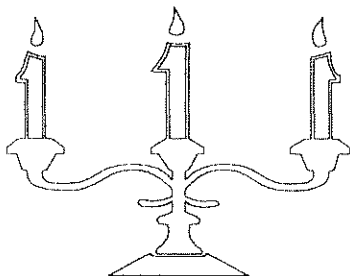
så solen ikke blænder direkte eller skinner ind i din skærm

Lysarmaturer korrekt ophængt

så de ikke giver reflekser

Punktbelystning

til konceptholder og andet, der skal stå lysende klart

Skærmen

Drejelig og vippelig

så du kan se skråt nedad på øverste linje, så du ikke belaster nakken

Stabilt, refleksfrit billede, der er let at læse

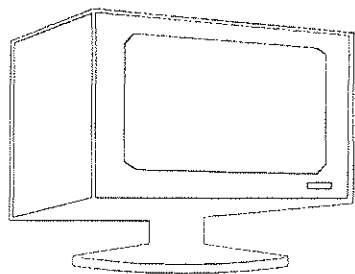
så du ikke skal anstrenge dig

Lys baggrund med mørke bogstaver

så det ligner det papir, du ellers arbejder med

Bløde og matte farver, hvis du har farveskærm

da øjet kun kan stille skarpt på en stærk farve ad gangen

ONDT I ØJNENE?

▲ Husk at blinke

så øjnene ikke tørrer ud

▲ Sørg for rigtig indstilling af din skærm

så du ikke kompenserer for at du ikke kan se den ordentligt med en dårlig arbejdsstilling

▲ Brug rigtige skærmbriller

for dine egne læsebriller kan ikke erstatte læsebriller. Kun en specialoptiker eller øjenlæge kan give dig de rigtige skærmbriller og han skal have en helt præcis beskrivelse af din arbejdssituation for at kunne lave dem.

Din arbejdsgiver har pligt til at betale skærmbrillerne.

Printeren og det andet grej

De fleste laserprintere afgiver ozon, som er sundt for menneskeheden, hvis det holder sig langt oppe i atmosfæren. I indåndingsluften er det et giftstof. Laserprintere bør derfor være ozonfri eller have et ozonfilter og under alle omstændigheder stå i et rum uden arbejdspladser.

Den toner, der anvendes til kopimaskiner, visse faxmaskiner og især til printere er meget fine kulparkler, der kan sætte sig i lungernes fineste dele. Brug derfor helst lukkede tonerpatroner. Behandling af store mængder fax, kopier eller print kan give hududslet eller kløe.

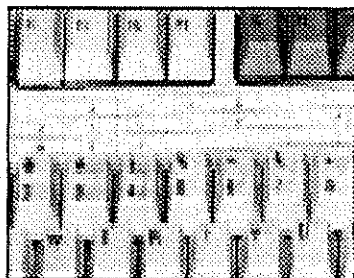
Mellem stolen og skærmen (fortsat)

Tastaturet

Der ikke støjer

og forstyrrer dig eller andre
Højest tre cm højt ved A-Ø linjen
 så du ikke bøjer for meget i
 håndleddene eller spænder i
 skuldrene

Refleksfri, matte taster
 for dine øjnes skyld

Bordet

Stort nok

til at der er plads til alle
 redskaber og til at du kan hvile
 dine arme (især ved
 terminalbordet)

Dybt nok

til at skærmen kan stå i en behagelig afstand

Ikke større

end at de oftest anvendte redskaber er indenfor rækkevidde,
 når du sidder ned

Mat bordplade

så den ikke reflekterer lys

Mindst en meter fra bordkant til andre møbler

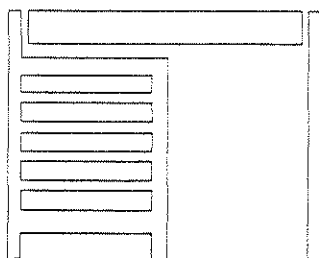
så du ikke skal vride dig og spænde i kroppen for at komme
 rundt på din arbejdsplads

Indstillet til din højde

så du ikke bøjer i nakken og spænder i ryggen

Fri benplads under bordet (mindst 70 cm)

så du kan strække benene

SID UROLIGT!

- ▲ 90 graders vinkler er ikke nødvendigvis det bedste
- ▲ Rigtig stilling afhænger af hvad du laver
- ▲ Bevægelse er godt
- ▲ Hold pause fra skærmarbejdet
- ▲ Undgå at bøje nakken
- ▲ Hav lige håndled
- ▲ Bevæg musen med armen, ikke håndleddet
- ▲ Du aflaster ryggen allerbedst, hvis du ligger dig ned på gulvet og lægger benene op på stolen!

Stolen

Regulerbar højde, sæde og ryg,

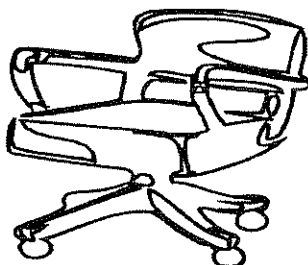
så hele fodsålen kan nå gulvet,
 underarmene være parallelle
 med bordet og ryggen kunne
 indstilles efter behov

Lette greb,

så stolen kan indstilles mens du sidder på den

Ru polstring af uld eller bomuld,

så du ikke glider og kroppen kan ånde gennem sædet

Til artiklerne er bl.a. anvendt følgende pjecer og bøger

Kontorindretning, Branchesikkerhedsrådet for Kontor og Administration
Arbejde med laserprintere og fotokopimaskiner, Arbejdsmiljøfondet
Har du det godt med EDB, HK
Har du det stadig godt - om psykisk arbejdsmiljø, HK
Skærmterminaler, HK
EDB og arbejdsmiljøet - gør noget ved det, Sam-Data/HK
Kjeld Hansen: Den grønne kontor-guide, Høst & Søn.

Få fat på et legat

Der skal penge til et studieophold i udlandet. HUMavisen giver sit bud på hvordan man får fat på et legat.

Et studieophold i udlandet kræver et stort forarbejde, og spørgsmålet om pengene slår til er altid en af bekymringerne. Men langt de fleste får finansieret deres ophold af flere forskellige penge-kasser. Det kræver dog, at man ved hvor de er og hvordan man søger. Skoven af legater er slet ikke så mørk og mystisk som den ser ud.

Hvis du er med i et netværk følger der stort set altid penge med til at dække rejsen og de ekstra omkostninger, der følger med. Det gælder for eksempel ERASMUS, TEMPUS, LINGUA, COMETT og NORDPLUS m.fl. Det burde heller ikke volde problemer at få SUn med, når du på forhånd har fået bekræftet, at dit ophold kan meritoverføres.

Der følger som regel et godt stipendium med de såkaldte statsstipendier, og du kan også søge om et scholarship i udlandet.

Det Humanistiske Fakultet kan også hjælpe dig. De såkaldte FOA-midler giver støtte til alle udlandsophold, i første række dog de personer, der ikke får støtte fra et udvekslingsprogram, og støtten svarer typisk til den gængse ERASMUS-støtte. Det er altså ikke nødvendigt at være under et program for at kunne klare et udlandsophold økonomisk. Fakultetet har også en konto, der giver tilskud til specialeskrivendes rejseudgifter.

De respektive sekretariater, kontorer og vejledere kan guide dig gennem disse muligheder.

Legatjunglen

Til gengæld må du selv give dig i kast med at søge private legater, der kan supplere den offentlige støtte.

Der findes som bekendt en række bøger med spalte op og ned med fonde. Det største, tykkeste, bedste og dyreste (675 kr.) er *Kraks Fonds- og Legatvejviser*, der er en fortegnelse over

mere end 10.000 registrerede danske fonde. Omkring hver femte støtter studerende.

Vejviseren har et glimrende register, hvor du kan blandt andet søge efter geografisk tilknytning, forældres erhverv, uddannelsesretning og uddannelsesinstitution. Både Statsbiblioteket og Hovedbiblioteket har bogen, men ikke til hjemlån, så sæt en eftermiddag af til at finde de 50 mest realistiske fonde.

Du kan også bede det private *Legatsekretariat* om en edb-udskrift på baggrund af personlige data. Det koster et par hundrede kroner. Ulempen er, at du ikke får det enkelte legats formål oplyst og får adresserne på flere hundrede "generelle" legater, som du uvægerligt vil spilde både tid, konvo-lutter og frimærker på at skrive til.

Ansøgningen

Du skal selvfølgelig lave en standardtekst til dine ansøgninger, men lad være med at sende 50 kopier afsted med fondets navn indføjet med håndskrift. Det giver sjældent bonus. Se på legatets formål og målret din ansøgning. Husk på, at du jo er i skarp konkurrence med ofte hundredvis af ansøgere. Der er derfor ingen grund til at søge et legat for sønderjyder, når du kommer fra Fredericia.

Koncentrer dig om de ti mest realistiske fonde og skriv en ansøgning, der stråler af engagement, vilje og energi. Dine sponsorer skal fornemme, at pengene bliver anvendt efter formålet og at du vil få en god oplevelse ud af dem. Du søger jo om penge, fordi du vil noget ekstraordinært, ikke fordi du skal have dækket dit overtræk i banken.

Derfor skal du også vise, at du har tænkt grundigt over sagen. Lav et velovervejet, rimeligt afbalanceret

Legater, skat og SU

Studierejselegater er skattefri, hvis legatet alene ydes til dækning af rejse- og opholdsudgifter. Du bør altså gemme kvitteringer for rejse, husleje m.v. Ved vurdering af, om legatet kun dækker rejse- og opholdsudgifter, kan statens takster for ophold i ind- og udland anses for retningsgivende. Almindelige legater til understøttelse og uddannelse i Danmark er som regel skattepligtige.

Dit SU-fribeløb forhøjes med legatets størrelse, hvis legatet er givet til uddannelsesformål. Du skal dog søge SUstyrelsen om forhøjelse af fribeløbet. Du skal medsende dokumentation på, hvilket formål legatet er givet til og at det indgår i din skattepligtige indkomst. Legater, der ikke er skattepligtige behøves du ikke informere SUstyrelsen om.

Knud Højgaards Fond

Et af de største, danske legater, der støtter studierejser er Knud Højgaards Fond, der i 1992 uddelte 19 millioner kroner. Fonden støtter ofte et års studieophold i udlandet med 15.000-20.000 kroner, og næsten to tredjedele af den samlede legatsum gik i 1992 til netop rejselegater.

Ekspeditionstiden er lang, cirka 3-5 måneder, og der skal ansøges mindst 2 måneder før studieopholdet starter.

Du kan få et ansøgningskema hos *Knud Højgaards Fond*
Jægersborg Allé 4
2920 Charlottenlund
Telefon 31 63 14 28

Fortsættes

Fat et legat (fortsat)

Fortsat fra forrige side

budget. Det kan give bagslag at overdrive udgifterne voldsomt, så din økonomi kommer til at ligne et sort hul. Fra sponsorernes side er der mere ide i at give dig 10.000 kroner, hvis du mangler 22.300 kroner end hvis du mangler 60.000 kroner. På den anden side kan du være sikker på, at du vil bruge flere penge på dit sociale liv end herhjemme.

Støttemuligheder ved udlandsophold

Fakultetet

Via fakultetet kan du få andel i de såkaldte FOA-midler (der tidligere hed DVU- og UA-midler). Fakultetets Internationale Udvalg uddeler hvert halve år en sum penge til de studerende, der rejser udenlands. Det er som regel en betingelse, at du ikke får ERASMUS-støtte samtidigt. Støtebeløbet varierer efter antallet af ansøgere. Alle ansøgere får samme sum per måneds udlandsophold. Tilskuddet ligger typisk på cirka 1.000-1.500 kr. per måned. Ansøgningsfrist for udlandsophold, der starter i efteråret 1994 vil være omkring 1. marts 1994. Fristen opslås i *Information & debat*. Henvendelse til Inge Østergaard Hansen på Fakultetssekretariatet.

Fakultetets

Specialerejsekonto

Hvis dit udlandsophold er en del af din specialeskrivning, kan du søge fakultetets Specialerejsekonto. Du kan få tilskud til enhver type rejse eller rejser i forbindelse med din specialeskrivning, men kun een gang. Der gives støtte til rejseudgifter og ophold i størrelsesordenen 5.000-7.000 kr. (dog cirka det dobbelte til etnografistuderendes feltarbejde). Henvendelse til Inge Østergaard Hansen på Fakultetssekretariatet.

Statens

Uddannelsesstøtte

Du kan som regel få din SU med til udlandet. Få pjecen *SU til uddannelser i udlandet* på Stipendiekontoret.

Budgettet kan f.eks. indeholde rejseforsikring, indboforsikring, boligudgifter, rejseomkostninger (både dig og dit gods), studieafgifter, bøger, trykning af eventuel afhandling og leveomkostninger (mad, tøj, tidsskrifter, sport osv).

Ansøgningen må heller ikke være for lang. Sørg i alle tilfælde for, at det vigtigste kommer frem øverst på side 1, så du ikke bliver sorteret fra allerede der.

Skal du bruge et bestemt ansøgningskema, giver længden sig selv, men hvis der er meget lidt plads til

”beskrivelse af projektet”, så kan du godt tillade dig at vedlægge et supplerende ark papir.

Bilagene

Sørg for at få et par anbefalinger fra dine venligste lærere. Dem kan du i øvrigt også bruge, når du søger om optagelse på et udenlandsk universitet, hvor du ikke er med i et netværk.

Eksamensbeviser (eller en eksamensudskrift fra Registraturen) hører også med. En del ”gammeldags” legater ser også gerne, at du sender dit studentereksamensbevis med.

Din værdige økonomiske trang dokumenterer du med dine seneste årsopgørelser fra SU og skattevæsenet. Eventuelt også med dine forældres årsopgørelse.

Det gavner også sin ansøgning, hvis du har et papir på, hvor du skal hen, og at du er optaget. Hvis det ikke kan nås, så få det med i din anbefaling.

Timing

Mange legater skal søges i god tid, og andre har kun ansøgningsfrist een gang om året. Et af de større legater til studieophold i Storbritannien, *Sophus Berendsen Rentokil Foundation*, har ansøgningsfrist den 31. december for det akademiske år 1994/1995. Du skal altså i gang allerede nu med at kikke på legater, hvis du vil afsted efter sommerferien.

Regnskabets time

Alle de offentlige støttekilder forlanger et regnskab over dine udgifter, når du er kommet hjem. Det samme kan skattevæsenet finde på, hvis du har modtaget lige lovlig mange legater ved siden af. Rejselegater er kun skattefrie, hvis du har dokumenteret, at du har haft udgifter for samme beløb. Husk derfor et bevis på dine udgifter til husleje, transport, rejse, studieafgifter osv. osv. - faktisk alting undtagen bon'er fra supermarkedet.

Læg også mærke til, at især den offentlige støtte ofte er øremærket til f.eks. rejseudgifter og ekstra leveomkostninger eller ikke må bruges til at betale studieafgifter. Det kan også være et argument, når du søger andre legater.

Flere fonde og legater forlanger en rapport efter opholdets afslutning, mens de færreste ønsker at se et regnskab.

Hvis du selv skal betale studieafgifter, kan du til visse uddannelser få støtte hertil i form af et *supplerende stipendium*, der i 1994 er på op til 1.360 skattefri kr. per måned. Spørg på Stipendiekontoret eller hos SUstyrelsens udlandsafdeling (31 21 46 66).

ERASMUS og andre programmer

Omtalte vi i sidste nummer af *HUM-avisen*. Henvendelse på Internationalt Sekretariat.

Statsstipendier og scholarships

Der findes en del udvekslingsaftaler mellem Danmark og en række europæiske lande, Japan, Israel, Tyrkiet og Ægypten. Et såkaldt statsstipendium vil dække dine opholdsudgifter og studieafgifter. Stipendiet dækker som regel et akademisk år og stipendierne opslås i *Information & Debat*, de fleste i september måned.

Der findes adskillige udenlandske institutioner med adresse i Danmark, der kan støtte med scholarships eller på anden måde være behjælpelig. Det kan f.eks. være *British Council* (Storbritannien), *Danmark-Amerika Fondet* (USA), *Fulbright Kommissionen* (USA) eller *Europakollegiet i Brügge*. Betingelserne er forskellige og der er ofte en meget lang ansøgningsfrist, så det betaler at kontakte dem allerede nu.

Adresserne finder du i pjecen *Studie- og praktikophold i udlandet*, som du kan få på Stipendiekontoret.

Stopp prøven bliver lidt lettere

1. årsprøven forsvinder ikke, men den lempes en smule. Studerende får nu også et tredje forsøg til at klare hurdlen. På Humaniora får 1. årsprøven 1994 et skær af vilkårlighed efter hektisk sagsbehandling.

Stormen mod 1. årsprøven har ikke blæst prøven af bordet, men partierne bag den såkaldte *Flerårsaftale* er blevet enige om, at der skal være tre eksamensforsøg til prøven. Dermed er der lige så mange forsøg til 1. årsprøven, som til alle andre eksamener på universitetet.

De studerende har indsamlet tusindvis af underskrifter mod stopprøven, arrangeret møder og demonstrationer mod stopprøven, der overrumplende blev indført i sommerferien. Den nye årgang vidste intet om den ekstra flaskehals, der pludselig stod foran dem. Og det skabte harme overalt i studenterkredse.

Heller ikke lærersiden bryder sig om den nye prøve.

Rektor Henning Lehmann kalder 1. årsprøven for et fremmedelement i mange studier, og har anbefalet ministeren enten at afskaffe prøven eller udskyde indførelsen af den.

Rektor konkluderer i et brev til ministeren, at "situationen i 1994 således uundgåeligt vil komme til at rumme elementer, der vil være stødende for studerendes, medarbejderenes og iagttagernes retsbevidsthed."

Stort set hele universitetsverdenen har protesteret over prøven, men resultaterne af anstrengelserne er altså kun møntet ud i et ekstra eksamensforsøg i forhold til den oprindelige regel.

Andet eksamensforsøg skal finde sted i august måned, og det tredje efter 3. semester.

Det er en konsekvens af 1. årsprøverne, at studerende ikke kan tage orlov før prøven er bestået, men reglerne er endnu ikke fuldstændigt klare.

Hastværk på Humaniora

Fakultetets egne studienævn og Stu-

dieudvalget fik travlt, da det stod klart, at 1. årsprøverne ville blive indført. Bekendtgørelsen kom 2. juli - 29 dage før den skulle træde i kraft.

Udvalget bad derfor studienævnene om forslag til, hvilke eksamener, der kunne udgøre en 1. årsprøve for deres fag. Samtidig bad Studieudvalget universitetets centrale administration om en opgørelse, der viste hvilke eksamener, de studerende normalt indstillede sig til i det første studieår.

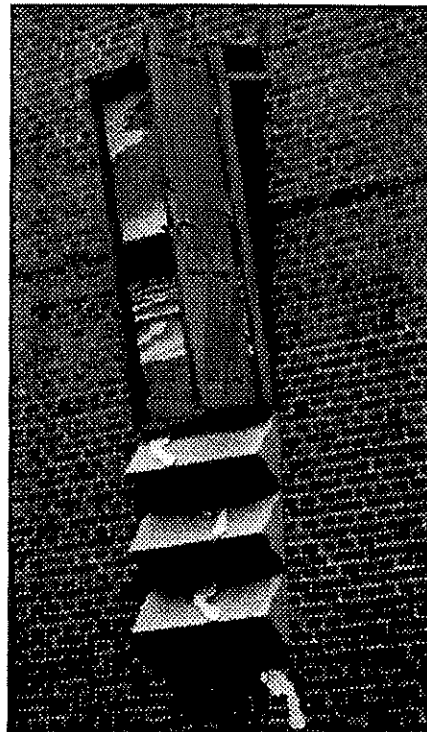
Studienævnene stod med en svær opgave, da der ikke er klare retningslinjer for hvad en 1. årsprøve skal indeholde, for eksempel målt i årsværk, men blot, at den "på et fagligt relevant grundlag skal dokumentere den studerendes egnethed til studiet". Flere studienævn stod i den situation, at der slet ikke afholdes eksamener i løbet af det første studieår. Af samme grund var studienævnenes forslag meget varierede i omfang.

Den centrale administration meddelte da fakultetet, at man fandt prøverne i 18 ud af 26 tilfælde ikke dækkede "de mål, der er fastsat for 1. studieår", og altså for små.

Det er i sidste ende rektor, der skal godkende prøvernes omfang, hvorfor studienævnene igen blev kontaktet. De blev samtidig forelagt beregningerne fra den centrale administration over det typiske eksamensforløb på studiet.

På Fakultetsrådets møde den 27. september er forslagene til 1. årsprøver altså blevet ændret igen, og i alle tilfælde blevet mere omfattende. Prøvernes omfang måtte nødvendigvis ligge fast inden eksamenstilmedingen startede 1. oktober, hvorfor det i flere tilfælde havde været studielederen og ikke studienævnene, der havde godkendt ændringerne.

På mødet var der stor diskussion af administrationens rolle i sagen, og hvorvidt det var studienævnenes egen faglige vurdering eller den cen-

Den åbne dørs politik. Samtidig med at politikerne vedtog at flere skulle ud, bestemte de også at flere skulle hurtigere ud.

trale administration, der skal definere målene for 1. studieår.

I løbet af de følgende dage blev de mange studienævn kontaktet igen. Nogle af studienævnene har accepteret administrationens forslag om større prøver, mens andre ikke ønskede at følge det.

Resultatet er blevet, at der er stor forskel på omfang og indhold af stopprøverne på de enkelte fag på fakultetet, men også mellem de samme fag på forskellige universiteter.

De humanistiske fakulteter venter stadig på en ny bekendtgørelse for de humanistiske studier, der sandsynligvis vil præcisere kravene til 1. årsprøven.

Undervisningsminister Ole Vig Jensen siger, at bekendtgørelsen er "tæt på" at være færdig, men tør ikke sætte dato på.

Direkte adspurgt vil han heller ikke love, at den er klar til næste semesterstart, den 1. september 1994.

SU til 1. årgang

58 klip i stedet for 34

1993 årgangen på Humaniora får ikke kun lov til at studere frem til og med kandidatgraden. Det er nu afgjort, at der også følger SU med.

-Da man ikke kan blive indskrevet som bachelor under den gældende bekendtgørelse for Humaniora, men kun som kandidat, indstiller vi, at de nye studerende får tildelt 58 SU-klip, siger kontorchef Jørgen Winther fra Økonomiafdelingen i Undervisningsministeriet til HUMavisen.

Dermed følger han de anbefalinger, som SU-Styrelsen og Universitetsaf-

delingen i ministeriet tidligere har givet. Afgørelsen gælder alle studerende på humanistiske hovedfag i hele landet.

Det har taget tre måneder før den oplagte løsning er blevet godkendt. Nu giver Økonomiafdelingen besked til Universitetsafdelingen, der meddeler afgørelsen til SU-Styrelsen, hvorefter Stipendiekontoret på Aarhus Universitet bliver orienteret.

Derefter vil de studerende få skriftlig besked om at deres klippekort er blevet ændret.

Ny karakterskala på vej

13-skalaen revideres

Færre bestået / ikke-bestået og flere karaktereksamener, foreslår ministeriet

Universitetets 13-skala er ikke det samme som 13-skalaen fra gymnasiet. Selv om 00 er mindst og 13 højest, er definitionerne forskellige. Nu vil Undervisningsministeriet lave skalaerne ens.

Det er blandt andet nyt for universiteterne, at de enkelte karakterer bliver defineret med stort set samme vendinger, som i dag gælder for gymnasiet.

Karakteren "9" skal gives for "den gode præstation, der ligger lidt over middel", og det er Studieudvalgets formand, Karen Juul-Olsen betænkelig ved.

-Den definition kan volde vore studerende besvær i international sammenhæng, hvor *lidt over middel* ikke er ret godt og ikke svarer til vores opfattelse og brug af karakteren "9" som en god og gedigen karakter på universitetsplan, siger hun.

Både hun og Det humanistiske Uddannelsesråd er også betænkelig ved, at forslaget til bekendtgørelse vil

Højere SU i 1994

SU stiger næsten 5%

De nye satser:

Hjemmeboende	1.983 kr.
Udeboende	3.469 kr.
Studielån	1.534 kr.

Fribeløb

Måneder, hvor du får SU	3.469
Måneder, hvor du vælger støtte fra	11.081
Måneder, hvor du ikke er berettiget til støtte	19.780
Tillæg for eget barn (per barn)	16.023

Pjecen *Statens Uddannelsesstøtte '94* giver dig mere nøjagtige oplysninger om beregning af fribeløb, indkomst og meget mere. Fås på Stipendiekontoret.

indskrænke brugen af bestået/ikke-bestået til hjælpediscipliner.

Ifølge den nye bekendtgørelse skal censurs karakter være afgørende, hvis der er uenighed. Efter den nuværende bekendtgørelse skal censor og lærere blive enige, selv om praksis ofte har været at en karakter er blevet rundet op i tilfælde af uenighed.

Bekendtgørelsen er i øjeblikket til høring og kan nå at blive ændret inden den skal træde i kraft til efteråret 1994.

Bedre SU på vej

Tredobbelt studielån efter at klippekortet er tømt

SU-systemet skal renoveres og allerede nu kommer de første ændringer. Da HUMavisen gik i trykken var forhandlingerne på Christiansborg endnu ikke faldet på plads, men alt tyder på, at en række huller i SU-systemet vil blive stoppet.

Studerende, der har brugt alle klip, og derfor står uden SU vil kunne låne 4.467 kroner om måneden på de sædvanlige favorable vilkår det sidste år af studietiden. Renten er p.t. på 4%.

Barselsorloven forlænges fra seks til tolv måneder.

Rådet for Uddannelsesstøtte vil blive (gen)oprettet, og de studerendes organisationer vil blive repræsenteret i rådet. Statens Uddannelsesyndelse har tidligere haft et sådant råd over sig, men det blev nedlagt af daværende undervisningsminister, Bertel Haarder.

Det er i skrivende stund heller ikke klart, hvornår forbedringerne vil træde i kraft.

Ph.d. studiepladser

Ved Det Humanistiske Fakultet vil der være 15 studiepladser for ph.d.-studerende ledige til besættelse pr. 1. februar 1994 for en studieperiode på 3 år.

Studiepladserne opslås bredt inden for institutternes forskningsområder. Der er en betingelse for tildeling af en ph.d.-studieplads, at ansøgeren bliver optaget som ph.d.-studerende ved fakultetet. Ansøgere skal have afsluttet et kandidatstudium.

Med en ph.d.-studieplads følger ret til vejledning samt i nærmere beskrevet omfang kursus- og seminar deltagelse, tilskud til studierejser m.v. Desuden bedømmelse af ph.d.-afhandlingen samt mangfoldiggørelse af denne i et mindre antal eksemplarer.

Der er **ikke** knyttet SU-stipendium til ph.d.-studiepladserne, og fakultetet er **ikke** forpligtet til at ansætte vedkommende til lønnet arbejde.

Ansøgning om optagelse som ph.d.-studerende med studieplads indgives på særligt skema. Ansøgningen skal udarbejdes i samråd med den potentielle hovedvejleder.

Ansøgningsskema, ph.d.-bekendtgørelse og fakultetets generelle studieprogram kan rekvireres fra Det humanistiske Fakultetssekretariat, telefon 8942 1234 og 8942 1237, eller det pågældende institut. Yderligere oplysninger kan indhentes samme steder.

Ansøgning skal være Det humanistiske Fakultetssekretariat, Ndr. Ringgade 1, 8000 Århus C, i hænde **senest mandag den 3. januar 1994 kl. 12.00.**

Dekan Steen Busck

Nordisk teater-netværk

Dramaturgi er med sine syv faste lærere Nordens største fagmiljø inden for teaterforskningen. Derfor koordineres det nu to år gamle *Nordisk Teaterforskeruddannelsesnetværk* (sic) herfra. 13 institutter fra hele Norden er med i samarbejdet, der blandt andet vil forsøge sig med såkaldte *rekrutteringssymposier*, der er rettet mod studerende, der kunne tænke sig at gå i gang med en forskeruddannelse. På længere sigt vil netværket etablere nordiske forskergrupper omkring en seniorforsker.

Professor i dramaturgi, Jørn Langsted, skriver i Nordisk Forskeruddannelsesakademis årsberetning for 1992 om netværkets start og udvikling. En af de største udfordringer er at løse de problemer der følger af meget forskellige uddannelsesstrukturer, hvorefter de studerende kan starte på en forskeruddannelse med mellem eet og seks års teaterfaglig uddannelse bag sig.

Nietzsche ph.d.

Tre institutter og Center for Kulturforskning vil lave ph.d. studium i Nietzsche.

De tre institutter, Litteraturhistorie, Germansk og Idehistorie vil sammen med Center for Kulturforskning arrangere et tværfagligt ph.d.-studium over emnet Nietzsche.

I fremtiden skal institutterne udforme et ph.d.-studieprogram, hvorfor det sikkert vil øge mulighederne for at få studierne finansieret, hvis rammerne for ph.d.-studiet er rimeligt eksakte.

De fire håber at kunne skabe et tværfagligt samarbejde, der skal føl-

ges op af et vejledernetværk.

-Det vil også være både udfordrende og inspirerende for de lærere, der deltager, og kunne profilere fakultetet i ph.d.-sammenhængen, siger Jørgen Kjaer (Germansk), som koordinerer arrangementet.

Gruppen holder møde igen i januar og hører gerne fra interesserede institutter.

Jørgen Kjaer kan træffes på telefon 8942 2109

Mere om ph.d.'ernes vilkår i næste nummer af HUMavisen.

HUMavisen vil i sit februar-nummer sætte fokus på vilkårene for ph.d. studiet. Både før, under og efter den "lille doktorgrad" er i hus.

(Under forudsætning af, at Fakultetsrådet beslutter, at HUMavisen skal fortsætte).

Debatindlæg modtages gerne allerede nu.

Tværfagligt studieophold i Polen om miljø

Miljølære har et spændende tværfagligt udvekslingsprogram kørende med universiteterne i Warszawa og Katowice under TEMPUS-programmet.

Indtil 1. september 1994 har vi et antal "fede" stipendier til rådighed (mindst tre måneders ophold for studerende).

Henvendelse: Miljølære, bygning 135 (biologi), telefon 8942 3188.

Mogens Gissel Nielsen, Dorthe Birkmose og Susanne Frandsen (8942 27 24)

Indkaldelse af forslag til tværfagsprojekter 1994/95

Af Tværfagsudvalget, HF

Tværfagsinstitutionen under Det humanistiske fakultet udbyder hvert år utraditionelle og anarkistiske undervisningsforløb. For 21. år i træk skal vi hermed opfordre samtlige universitetets studenter og lærere, yngre kandidater og diverse "løsarbejdere", til at lægge hovederne i blød - og diske op med en serie tværgående og nybrydende projektforslag til program 94/95.

I første omgang inviterer vi til en slags brainstorm: Vi har nemlig behov for at få at vide, hvad der sker, hvad der rør ude omkring i de små, intellektuelle miljøer: Hvad der diskuteres, læses, skrives, reflekteres der over på institutterne, i studiekredsen, i kaffestuerne og på midtbyens cafeer?

Både løse ideer, en titel eller en kort stikordsagtig beskrivelse, og mere

gennemarbejdede forslag er velkomne. Retningslinien for nye tværfagsforslag er igen i år "Alt er tilladt!" eller *Anything goes!*

Det tværfaglige projektforslag skal være på overbygningsniveau, de kan køre over et eller to semestre, og bør frem for alt være eksperimenterende og projektorienterede. Tværfagsudvalget prioriterer forslag, som falder udenfor de traditionelle enkeltfaglige rammer og institutionelle opdelinger på Humaniora.

Deadline er i år **mandag den 14. februar**. Forslagene skal afleveres på eller indsendes til

Tværfagssekretariatet, Det humanistiske fakultet, Nordre Ringgade 1, 8000 Århus C.

Yderligere oplysninger kan indhentes på tlf. 8942 1166 lokal 1240.

Undervisning på Cekvina, forår 94

Køn og tekst - mellem begær og narrativitet
Britta Timm Knudsen

Organisation, kommunikation og køn
Elisabeth Flensted-Jensen

Kreativ tekstproduktion
Anne-Grethe Jørgensen

Kønnet til forhandling
Drude Dahlerup

Social movement theory
Drude Dahlerup

Kvinder og børn som ofre for forbrydelser
Beth Grothe Nielsen

Tværfag i foråret

Der er otte forskellige tilbud tværfagstilbud i forårssemesteret.

- T.13. Humaniora som Munter Videnskab
- T.21. Erfaring og teknologi
- T.22. Storbyerne og det sociale leben
- T.23. Jean-Paul Sartre i det 20. århundrede
- T.24. Platon og sofistikken
- T.25. Sport. Krop og kultur
- T.26. Kommunikation og kontrol
- T.27. Den moderne tvivl

Tilmeldingsfrist er 14. januar 1994.

Du kan rekvirere program og tilmeldingsblanket på

Tværfagssekretariatet
Nordre Ringgade
Bygning 328, lokale 122
8000 Århus C

Tværfagssekretariatet har åbent mandag + onsdag 12.30-15.00, tirsdag + torsdag 9.00-13.00, fredag lukket. Telefon 8942 1166.

Kærlighed fra oven, fra nedden og ind imellem

Professor Henrik Poulsen fra Psykologisk Institut har begået en lille bog i natbords-format om kærlighed på kryds og tværs. Det er næppe det værste emne at gå i gang med, hvis man har lyst til at bevæge sig ind i psykologiens verden. Bogen er let læst, så den fakultære grænse er ingen undskyldning.

Guds kærlighed og menneskenes tager udgangspunkt i kærligheden til det guddommelige (eros) og Guds kærlighed til menneskene (agape). Midt imellem finder Poulsen menne-

skenes kærlighed til sig selv og hinanden som objekter eller personer. Poulsen skelner mellem den betingede og ubetingede kærlighed og mellem børns kærlighed til mødre og den voksne kærlighed. Til sidst røber Poulsen, hvor den lykkelige forelskelse står - og føles.

Guds hærlighed og menneskenes. Af Henrik Poulsen. November 1993. 128 sider. Aarhus Universitetsforlag. 78 kr.

Stort blad fra små institutter

Fakultetets relativt største institutblad hedder sandsynligvis Agora og udgives af Klassisk Arkæologi og Oldtid & Middelalder. Bladet blev genfødt i forårssemesteret og har med sine to ekstra themata udgivelser rundet de 200 sider for 1993 allerede i september måned. De blot cirka 80 studerende (1992) tilsammen

og 17 faste lærere producerer dermed mere stof til deres institutblad end flere af de største institutter.

Faglige artikler fylder 90% af bladet og læserne kan grave i både den romerske holdning til ægteskab og børn, finde ud af hvorfor grækerne ler af deres guder og få at vide, hvorfor en lokal venetianer mener, at Venedig bør hedde Venedig.

Agora kan fås ved henvendelse til redaktionen c/o Oldtid & Middelalder.

Kultur og modernitet

Kan den kritiske teori stadig fungere som frugtbar analytisk vinkel til moderne kultur- og samfundsforhold, spørger dr. phil. Henrik Kaare Nielsen i sin bog Kultur og modernitet, der udkom i oktober.

Kaare Nielsen giver et bud på en teoretisk forståelsesramme for kulturelle processer i det moderne sam-

fund. Kulturbegreb, kulturanalyse, moderne identitetsdannelse, kulturpolitikken, kulturel kvalitet, livsstil og kønskultur er nogle af de emner, Henrik Kaare Nielsen kommer omkring.

Bogen har et lix på den svære side af 80, men så er den også spækket med hårdkogt tænkning.

Kultur og modernitet. Af Henrik Kaare Nielsen. Oktober 1993. 176 sider. Aarhus Universitetsforlag. 178 kr.

Lav din egen lokalradio-udsendelse

Hvis du har ideer til programmer eller selv har lyst til at producere et radio-program til den lokale æter, så skal du henvende dig til tekniker Thomas Nielsen.

Fakultetets AV-udvalg har indgået en samarbejdsaftale med Thomas Nielsen om produktion og udsendelse af universitetsrelevante programmer. Thomas Nielsen er tidligere teknisk medarbejder på Universitetsradioen, og han er nu tilknyttet Århus Nærradio.

Produktionen finder sted i AV-udvalgets radiostudie på Trøjborg. Udsendelsestidspunkt m.v. aftales med Thomas Nielsen.

Thomas Nielsen træffes på telefon 86 26 05 16 (bedst eftermiddag og aften).

Passepartout

Kunsthistorie har sendt det andet nummer af sit nye halvårige tidsskrift, Passepartout, på gaden.

Denne gang kommer skriftet både omkring fallosser fra Dannevirke, Jeff Koons og fin de siècle-kvinden i Danmark for at nævne tre af de otte artikler.

Passepartout nr. 2. Oktober 1993. 145 sider. Institut for Kunsthistorie. 40 kr.

CekvinaNYT

Alderstrappen i CekvinaNYT

Fænomenet alder er glat - det smutter mellem ens fingre som vand, og synet på alder skifter med tiderne og med et menneskes livsaldre. Årets sidste nummer af CekvinaNYT har gedigne artikler om f.eks. Hvorfor ældes vi? - Nødvendighederne i Beverly Hills - 80er-generationens opgør med de foregående årtier - Aldrende skønheder. Fem kvinder, knyttet til Cekvina, causerer om deres alder fra trinnene på alderstrappen fra 20 år til 60 år.

CekvinaNYT's anden halvdel bringer nyt fra forskning og undervisning, seminarer og rejsebreve foruden et interview med lektor Marianne Hester, University of Exeter. Hun forestår et stort engelsk-dansk forskningsprojekt på Cekvina om børns tarv ved skilsmisser i familier med hustruvold.

CekvinaNYT 4/93, Center for kvinde- og kønsforskning i Aarhus. November 1993. 72 sider. Udkommer fire gange årligt. Løssalg i Stakbogladsen og på Cekvina. 50 kr. Årsabonnement 150 kr. (300 kr. for institutioner.)

Kalenderen

Fakultetsrådet

Mandag 13. december	13.00	Fakultetsrådsmøder. Konstituerende møde for nye fakultetsråd. Derefter ordinært møde for nuværende råd. (Sandsynligvis) Richard Mortensen. Stuen, Studenternes Hus.
Mandag 24. januar	13.00	Fakultetsrådsmøde. Sidste møde for det nuværende fakultetsråd. Studenternes Hus.
Mandag 24. januar	16.00 ca	Fakultetets årsfest. Studenternes Hus.

Forsvar

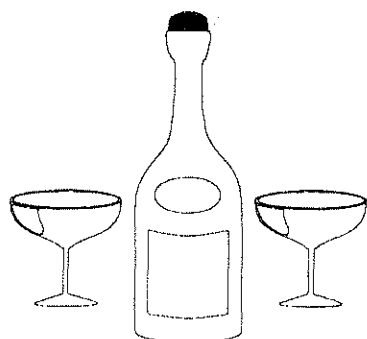
Fredag 3. december	15.00-16.00	Ingrid Primander holder licentiatforelæsning om <i>Nordiske kvindelige forfattere i 1880'erne set i feministisk lys og i lyset af urgenjev.</i> Lokale 340, Trøjborg.
--------------------	-------------	---

Seminarer

Onsdag 8. december	13.15	Cand.mag. Ann Bodilsen, Hobro: <i>Birgittinerklosteret i Mariager</i> , Auditorium I, Moesgård. Arr. Middelalderarkæologi
Mandag 13. december	10.00	Møde på Cekvina for studerende og lærere: Kunne du tænke dig at komme i praktik? Oplæg ved feltstudievejleder Henrik Kaare Nielsen og praktikkoordinator Ansa Lønstrup.
Onsdag 15. december	13.15	Ph.d. Jakob Kieffer-Olsen: <i>En udgravning i Ribes vestby</i> , Auditorium I, Moesgård. Arr. Middelalderarkæologi
14. - 19. marts		American Studies seminar (i forbindelse med universitetets 2. <i>International Culture Week</i>)

Hygge

Fredag 10. december	19.30	ISC Senior Club viser Luis Bunuels <i>The Milky Way</i> . Gløgg og æbleskiver fra kl. 18.30. ISC, Trøjborg.
---------------------	-------	---

There'll be gløgg and æbleskiver

A new venture of interest to all internationally minded staff and post grad. students at Aarhus University!

If you'd like to meet foreign and Danish colleagues in 'cosy' surroundings, then ISC Senior Club is the place.

On Friday 10 December at 19.30 Knud Ottosen, lecturer at the Institute of Church History, will show Luis Bunuel's funny and surrealistic film

"The Milky Way" about two men's religious pilgrimage through France on the way to Santiago de Compostella.

There'll be gløgg and æbleskiver in the bar from 18.30

International Student Centre, Niels Juelsgade 84, 8200 Århus N
Phone: 8982 1799

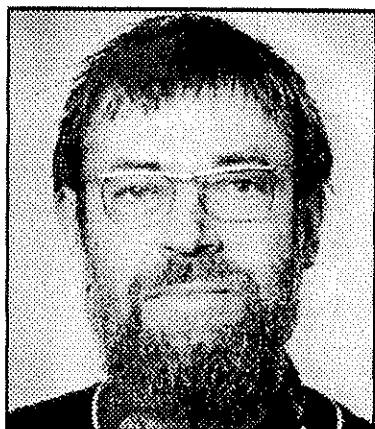
HUMAVISEN

Jubilæer

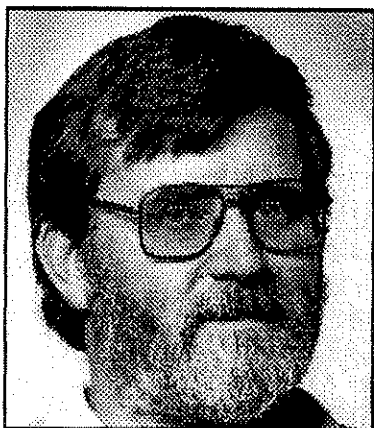
10 år. Janne Risum, Dramaturgi.
1. januar.

20 år. Signe Fritz, Engelsk. 1.
januar.

20 år. Rolf Reitan, Nordisk. 1.
januar.

25 år. Ib Johansen, Engelsk. 1.
februar.

25 år. Jørgen Bang, Information-
svidenskab. 1. februar.

25 år. Kirsten Lund Hansen,
Romansk. 1. januar.

30 år. Annie Christensen, Slavisk.
1. februar.

Ansættelser

Adjunkt, cand.phil. **Per Stoun-
bjerg** er ansat som lektor i nor-
disk litteratur. 1. oktober.

Afgang

Allan Karker, Nordisk. 1. febru-
ar 1994.

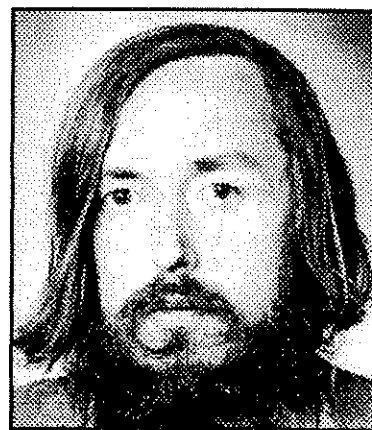

Priser

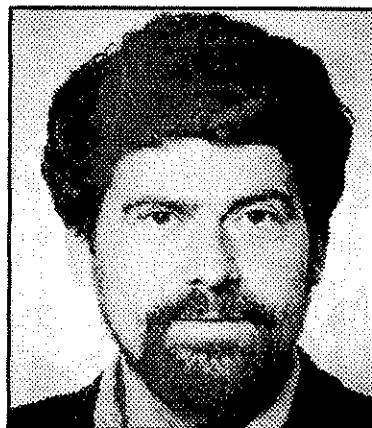
Det Kungl. Gustav Adolfs Akade-
mien i Uppsala har tildelt profes-
sor **Preben Meulengracht
Sørensen** (Nordisk) Dag Ström-
bäck's Belöningsfonds pris for
betydningsfulde indsatser inden
for norrøn sagaforskning.

Cand.pæd. **Anne-Mette Kruse**
(Cekvina) har fået Ingrid Jesper-
sens Legat for sit arbejde med køn
og pædagogik.

Fødselsdage

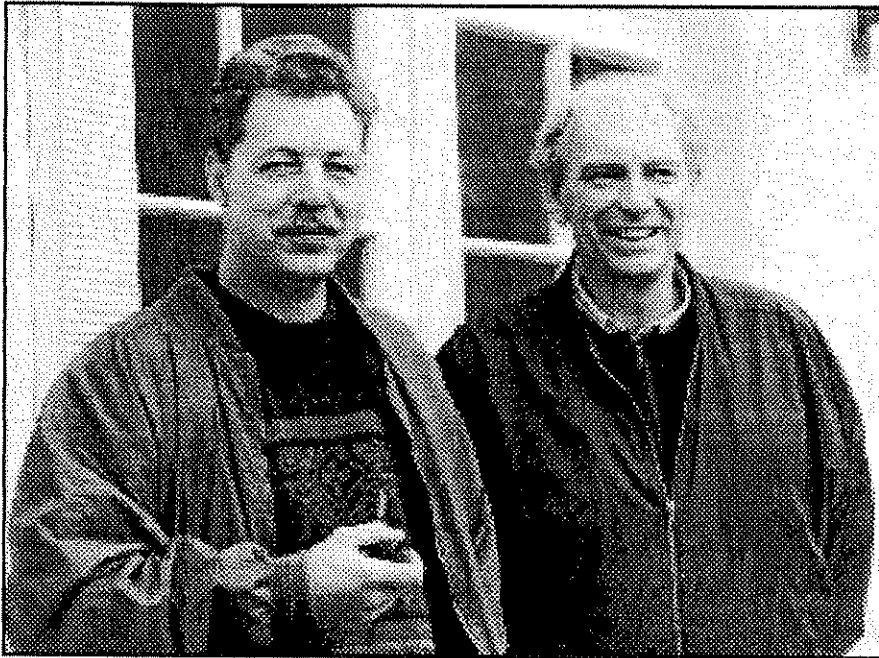
50 år. Søren Wad, Engelsk. 21.
januar.

50 år. Carsten Løfting, Romansk.
16. februar.

Redaktionen kontakter alle
medarbejdere, der har rund fød-
selsdag eller jubilæum. Jubila-
rer, hvis (seneste) ansættelses-
dato ikke stemmer overens med
ancienniteten pga. af f.eks.
orlov, bedes selv kontakte
HUMavisen. Vi respekterer
naturligvis, at man ønsker at
fejre sin alder uden avisomtale.
Ovennævnte lister er derfor
ikke komplette.

Ny dekan

Efter tre år på posten som fakultetets dekan, går Steen Busck (th) af og vender 1. februar 1994 tilbage til Historisk Institut. Han bliver afløst af sin hidtidige prodekan, André Wang Hansen fra Kunsthistorie (tv).

Der var kun en kandidat til dekanvalget, og André Wang Hansen blev derfor fredsvalgt til posten sammen med sin nye prodekan, Richard Raskin, der er lektor i fransk.

Licentiater ph.d.

Ph.d. og licentiater

Cand.phil. **Bodil Bratlund**, Forhistorisk Arkæologi, licentiatgraden for afhandling om *Senglacialtidens jagtøkonomi*.

Kasper Nefer Olsen, licentiatgraden for afhandlingen *Zeitmasse - et licentiatprojekt*.

Nye ph.d. studerende

Hanne Bruun, Informations- og medievidenskab. *Journalistik som underholdning*. (Fra 1. juli 1993)

Henrik Jørgensen, Filosofi. *Filosofisk bioetik*. (Fra 1. juli 1993).

HUMavisen

2. årgang, nr. 3
10. december 1993

Indlæg sendes til
HUMavisen
HF Sekretariat, Bygning 328
Aarhus Universitet
8000 Århus C

eller til redaktøren privat:
Svend Aage Mogensen
Skejby Vænge 103B
8200 Århus N
Telefon 86 78 43 73

Redaktion:
Svend Aage Lund Mogensen
(ansvarshavende)

HUMavisen udgives af Fakultetsrådet ved Det Humanistiske Fakultet, Aarhus Universitet.

Det er HUMavisens formål at bringe meddelelser, information og debatstof til og om fakultetet i journalistisk bearbejdet form. Den redaktionelle linje er ikke udtryk for fakultetets officielle holdning. Hvor intet andet er anført, er alle artikler m.v. skrevet af redaktionen.

HUMavisen udkommer to gange hvert semester.

HUMavisen er gratis ved afhentning på fakultetet. Avisen sendes med intern post til alle ansatte på udgivelsesdagen og omdeles til Parkkollegierne. Studerende på Jysk Åbent Universitet under Humaniora modtager avisen via deres undervisere eller institut. Yderligere eksemplarer, eller gamle numre, kan bestilles ved henvendelse til redaktionen.

Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte og redigere indlæg og meddelelser.

Tryk: Det Humanistiske Fakultets Reproafdeling, Nord-Østre Hjørne.

Oplag: 3.000 eksemplarer.

ISSN 0908-5343

Deadline

HUMavisen nummer 4 udkommer fredag 4. marts 1994.

Deadline mandag 21. februar 1994
(Med forbehold for fakultetsrådets godekendelse)

I byen med HUMavisen

Sekretariat uden humbus

Universitetets mest spredte fakultet har fået samlet sit sekretariat. Studiekontoret fra Trøjborg og sekretariatet fra Administrationsbygningen er blevet samlet til et stort fakultetssekretariat i stueetagen i bygning 328. Forklædt bag et glas rødvin aflyttede HUMavisens udsendte de mange talere.

Eftermiddagens vært var fakultetssekretær Ole Jensen. Han havde før overvejet, hvordan sekretariatet bedst kunne servicere det spredte fakultet.

-Vi kunne jo proppe sekretariatet ind i en bus - hum-bussen - og holde ude ved Moesgård om mandage, køre omkring Slavisk på vej til Trøjborg om tirsdagen, tage til Finlandsgade om onsdagen og holde i Universitetsparken om torsdagen inden vi tager over til "Førerbunkeren" og får fyldt op med nye regler om fredagen, foreslog han.

Fakultetssekretæren begrundede dog ikke, hvorfor han havde forladt de visionære ideer.

Service og SKÅL

Måske ligger forklaringen i, at sekretariatet har fået vaskeægte kunst på væggene. Søren Elgaard, der også er ekstern lektor på Kunsthistorie, har leveret udsmykningen. Hans malerier byder på fascinerende farvespil og mystificerende skygger i billederne af arkitektur og storbyliv.

Dagens vært var også overbevist om, at fakultetssekretariatet nu kunne levere en bedre betjening af fakultetet.

-Vi er blevet samlet og vi er ikke bare kommet tættere på, vi er kommet så tæt ind i fakultetets rammer, som det kan lade sig gøre. Det håber og tror jeg betyder, at vi kan give en bedre servicering af ansatte og studerende, sagde Ole Jensen, og tilføjede, at sekretariatet vil føre den åbne dørs politik.

Dørene er åbne hele dagen hele ugen undtagen den sene fredag eftermiddag.

Deres udsendte har undersøgt det meget fyldte gavebord, der overvejende bestod af cellofan, og vurderer på den baggrund, at åbningstiderne næppe bliver ændret foreløbig.

Ole Jensen fandt også - forhåbentlig til lejligheden - en ny praktisk forkortelse frem til at beskrive sekretariatets opgaver.

-Vi beskæftiger os jo meget med studerende, kvoter, årsværk og lærere. Altså SKÅL.

Og det gjorde vi så.

Hønsene skraber den forkerte vej

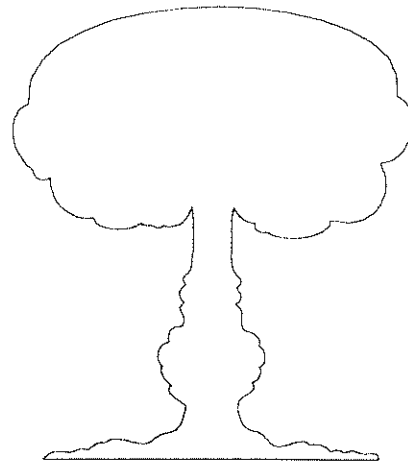
-Det går den vej, hønsene skraber, sagde dekan Steen Busck, og konkluderede derpå, at sekretariatets høns skraber den forkerte vej.

-Det går nemlig opad og fremad, sagde dekanen, der også erindrede sit eget lokalemæssige avancement fra dele-kontor over kælder-kontor med udsigt til bilkapsler og udstødningsrør på Nordre Ringgade til den nye luksus. Nu har dekanen fået sit eget lyse kontor med sofa, to borde, to spejle og udsigt til en blodbøg.

Universitetets direktør, Stig Møller, betonedede blandt andet sekretariatets organisatoriske talent ved at lægge receptionen en fredag eftermiddag.

Efter talerne kunne de mange gæster konstatere, at takkerne til "de, uden hvem dette ikke havde været muligt", nåede rundt om stort set hele universitetet og alle personalegrupper. Utvivlsomt et tegn på, hvilket puslespil, det har været at flytte rundt på institutter og administration på tværs af både fakultære og trafikale grænser på et universitet, der lider af kronisk lokalemangel.

Blandt gæsterne kunne man møde den i administrative sammenhæng relativt sjældne mennesketype, studiosi. En race, der eksempelvis til universitetets store årsfest var afløst af østers. Måske fordi fakultetet trods alt er tættere på?

Ingen bomber i Århus

Justitsministeriets frie lejde for studerende i oktober måned afslørede ingen bombemænd på Aarhus Universitet.

Alle institutledere er blevet pålagt at orientere deres studerende om det frie lejde for besiddelse af stoffet triacetoneperoxide (TATP).

-Ingen har meldt sig her fra universitetet, fortæller Jens Tyge Møller, der er formand for Konsistoriums Sikkerhedsudvalg.

Jens Tyge Møller er ikke overbevist om, at det er den smarteste strategi, ministeriet har valgt.

-Der kan jo være nogen, der får gode ideer, siger han.

Enhver med kemisk indsigt kan læse ingredienserne ud af stoffets navn.

TATP kan fremstilles ved at blande to væsker, der indgår i de fleste husholdninger. Når den blandede væske tørrer, (eksempelvis ved at blive kastet ud på gulvet) eksploderer den.

I ministeriets brev om frit lejde, der er specielt henvendt til studerende, understreges det, at man ikke selv må transportere stoffet. Ved fund af stoffet skal politiet kontaktes, hvorefter forsvaret drager omsorg for at stoffet bliver fjernet.